ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

WOLNOŚĆ

Redakcja i Administracja: Łódź — Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99 Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja czynna od godz. 9 do 13 i od 18 do 19. Konto w Banku Społem, oddział w Łodzi 48 Wydawca, Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok. XXI — № 10
Wtorek 11 Stycznia 1938 r.
Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetrowy przez jedną szpaltę (na stronicy 6 szpalt. w tekście gr. 50 zwyczajne gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Król rumuński lekceważy wybory i przyznaje że

Rząd obecny jest autorytatywny

Polityka zagraniczna podobno nie ulegnie zmianom—Kwestia żydowska w oświetleniu króla

„Daily Herald" ogłasza wywiad. udzielony przez króla Karola specjalnemu wysłannikowi w Bukareszcie — Eastermanowi. Na zapytanie, czy Rząd rumuński nie stworzy obecnie „królewskiej dyktatury o formach konstytucyjnych". król odpowiedział: „Monarcha jest w Rumunii jedynym czynnikiem stałym. Steruje on nawą państwową wśród zmiennych fal kierunków politycznych. Słowo „dyktatura" w zastosowaniu do Rumunii może mieć tylko takie znaczenie: Monarcha i Rząd jego działają zgodnie. Taką jest zasada nowej konstytucji. **Nie wiem, czy wybory dały kiedykolwiek dokładny obraz opinii publicznej (!).** Zadaniem monarchy jest zdecydowanie, jaki jest duch narodu. Nie ulega wątpliwoci, *że obecnie naród rumuński zmierza ku nacjonalizmowi.* Było zatem rzeczą słuszną powołanie do Rządu stronnictwa, reprezentującego te dążenia. Wybór mój został podyktowany jedynie potrzebą narodu. **Rząd jest autorytatywny** i sądzę, że potrzeba, aby był takim. Naród musi mieć wrażenie, że porządek rządzi państwem".

Król zapewniał, że polityka zagraniczna Rumunii nie została bynajmniej dotknięta przez zmiany wewnętrzne.

W sprawie żydowskiej król oświadczył: „Nie można zaprzeczyć, że w Rumunii istnieje silny prąd antysemicki. Nie jest to zresztą rzecz nowa. Ale w ostatnich latach Rumunia doznała inwazji *Żydów z państw obcych, głównie rosyjskich, którzy przybyli nielegalnie.* **Liczba ich sięga 250 000.** Nie są oni elementem dodatnim. Żydzi, którzy przybyli do Rumunii przed wojną, **nie będą objęci specjalnymi zarządzeniami,** lecz ci, którzy przybyli później, mogą mieć tylko **prawa uchodźców.** Zastanowimy się, co będziemy musieli zrobić w ich sprawie. Nie chodzi o wypędzenie ich. Lecz stosunek społeczeństwa do nich jest taki, że **nie możemy dać im praw publicznych.** Jeżeli poczynimy pewne zarządzenia, **które będą się mogły Anglikom wydać nielogicznymi i sprzecznymi z duchem cywilizacji,** to nie trzeba zapominać, że zrobimy to, by uratować Żydów zamieszkałych u nas przed zawarciem pokoju (?). Jest rzeczą ważną pamiętać, że Żydzi, którzy przybyli później, nie mogą powoływać się na przepisy dotyczące mniejszości (?), które mają zastosowanie jedynie do mieszkańców terytorjów przejętych przez Rumunię na podstawie traktatów pokojowych.

W Belgii przybywa więcej domów jak ludzi

W Belgii liczba ludności zwiększyła się w stosunku do r. 1930 o 2,95%. Nowych domów natomiast przybyło 8,29%. W roku 1930 przypadało na 100 domów 441 osób, w r. 1937 — już tylko 419. W r. 1936 wybudowano 31.122 nowych czynszowych domów.

W „Ozonie"

Ustąpienie płk. Koca

Płk. Adam Koc podobno ustąpił ze stanowiska szefa O. Z. N. Szefem Obozu ma zostać generał Skwarczyński z Wilna, przeniesiony parę dni temu w stan nieczynny, jako dowódca dywizji. Gen. Skwarczyński jest bratem ś. p. Adama Skwarczyńskiego.

Znowu bomby w Szanghaju

Na posterunku włoskim w koncesji międzynarodowej Szanghaju rzucono bombę w chwili, gdy przechodził tamtędy patrol japoński. Zamachowiec zdołał zbiec. Przed posterunkiem stało dwóch wartowników. Bomba nikogo nie raniła. Świadkowie zamachu twierdzą, iż jednocześnie z wybuchem bomby do posterunku dano kilka strzałów.

Sytuacja w Hong-Kongu

Sytuacja w Hongkongu staje się z dniem każdym coraz bardziej naprężona. Władze wojskowe podjęły środki ostrożności na wypadek ponownego zaostrzenia się stosunków angielsko - japońskich. Między innymi została zwołana konferencja wszystkich lekarzy, którzy zobowiązali się stanąć do dyspozycji władz wojskowych. Angielskie czynniki miarodajne obawiają się, że Japończycy będą usiłowali zająć nową autostradę, prowadzącą z Hongkongu do Kantonu. Droga ta została oddana do użytku publicznego w zeszły piątek. Dowództwo wojsk japońskich będzie niewątpliwie dążyło do przerwania komunikacji pomiędzy Hongkongiem a południową stolicą Chin.

Hallo! Tu Teruel!

OBRAZEK Z TERUELU.

Od 5-go b. m. jest czynna stacja nadawcza w Teruelu.

Dnia tego, o godz. 10 m. 30. stacje radiowe w Barcelonie odebrały apel następujący:

„HALLO, TU STACJA NADAWCZA TERUEL, W SŁUŻBIE REPUBLIKI. MÓWIMY ZE ŚRODKA MIASTA I POWTARZAMY PONOWNIE: „TERUEL JEST NASZ".

Od tego dnia Teruel nadaje regularne krótkie audycje.

Jakże w świetle tego faktu wyglądają komunikaty wojenne rokoszan i opowiadania łgarza sewilskiego?

Obrona morska Ameryki

Prezydent Roosevelt ma zwrócić się do izby reprezentantów ze specjalnym orędziem, w którym będzie domagał się kredytów i upoważnienia na budowę nowych okrętów wojennych o ogólnym tonażu 237 tys. ton.

„New York Herald Tribune" twierdzi, iż program ten będzie wykonany w ciągu lat 1938-1939. Prócz okrętów, których budowę postanowiono w r. 1934, doki amerykańskie przystąpią do budowy trzech pancerników, dwóch lotniskowców, 4 ciężkich krążowników, 4 lekkich krążowników, 20 torpedowców i 6 łodzi podwodnych.

Tajemniczy pasażerowie

zakradli się w Gdańsku na okręt angielski

Z Bajonny donoszą, że angielski okręt handlowy „Oakgrove", który, przybywając z Gdańska, miał zawinął wczoraj do Bajonny, zawiadomił władze policyjne Bajonny, że posiada na swym pokładzie trzech "pasażerów na gapę", którzy wkradli się na pokład w Gdańsku i ukryli w składach węgla. Pasażerów tych załoga okrętu odkryła dopiero na dalekim morzu i oświadczyła, że ma zamiar wysadzić ich w Bajonnie. Ponieważ władze policyjne otrzymały z różnych stron informacje, zapowiadające wyjazd do Francji różnych terrorystów, więc oczekują w porcie na przybycie okrętu, by nielegalnych pasażerów zatrzymać i rysopisy ich zakomunikować władzom policyjnym w Paryżu, aby stwierdzić, czy nie są to terroryści, którzy tą drogą usiłowali się do Francji przeszmuglować. Pasażerowie ci będą odpowiadali za nielegalne przedostanie się na okręt i zostaną odstawieni z powrotem do kraju pochodzenia.

Propaganda hitlerowska w Polsce

za pośrednictwem poczty polskiej

„Sanacyjna" „Polska Zachodnia", wychodząca w Katowicach, zamieściła artykuł p. t. *„Propagandową broszurę Goebbelsa roznoszą „polscy listonosze".*

W artykule tym „Polska Zachodnia" apeluje do Rządu, by położył kres niedopuszczalnej propagandzie w Polsce broszury p. t. *„Prawda o Hiszpanii"*, która jest dosłownym tłumaczeniem na język polski mowy ministra propagandy Rzeszy Niemieckiej. p. Goebbelsa. wygłoszonej w czasie Kongresu w Norymberdze w r. 1937. *Poczta polska bez przeszkód przyjmuje nadchodzące masowo transporty broszury ministra obcego państwa, które, w ilości tysięcy egzemplarzy, roznoszone są przez listonoszów, jako „Drucksache" wedle uwidocznionych na kopertach adresów.*

Fakt. napiętnowany słusznie przez „Polskę Zachodnią", ma w naszych stosunkach politycznych zupełnie swoistą wymowę — tym bardziej, gdy weźmiemy pod uwagę że w wielu innych wypadkach odbiera się bardzo pochopnie debit różnym wydawnictwom.

Biurokracja się bawi

Z Rohatyna donoszą o znamiennym wypadku, jaki wydarzył się w tamtejszym wydziale powiatowym. Oto trzech miejscowych kupców otrzymało nakazy płatnicze na dodatek do podatku drogowego za rok 1937 w wysokości jednego grosza (!). Gdy kupcy zjawili się w urzędzie, celem uregulowania tej należności, nie przyjęto jej, gdyż manipulacja związana z inkasem jednego grosza kosztowały zbyt drogo. Wpłatę odroczono do następnego roku.

Gdyby kupcy jednak zapomnieli o tej wpłacie zajdzie potrzeba wysłania nowych upomnień. Jednym słowem biurokracja będzie miała pole do popisu. A dlaczego obywatele mają pokrywać koszta tej zabawy.

Mobilizacja uczonych

w obronie wolności nauki

We wrześniu r. ub. publicysta angielski Ritchie Calder zwrócił się w liście otwartym do Brytyjskiego Tow. Naukowego z wezwaniem, by nauka angielska wystąpiła z inicjatywą w obronie wolności nauki i wymiany naukowej i przeciwstawiła się „wiedzy narodowej", jako sprzeczności w założeniu.

List ten znalazł echo w Stanach Zjednoczonych. Rada Stow. Ameryk. zwróciła się do Brytyjskiego Tow. i do towarzystw naukowych innych krajów z propozycją powołania światowej organizacji do obrony wolności nauki i do badania zagadnień o charakterze światowym.

Rada Stow. Amer. reprezentuje 67 towarzystw naukowych i 17 sekcji. Uchwała o zwróceniu się do europejskich stowarzyszeń naukowych zapadła jednomyślnie na wniosek sekretarza Stowarzyszenia doktora Forrest Ray Moultona.

Dalszy rozwój tej akcji zależy przede wszystkim od postawy angielskich organizacji naukowych.

W bohaterskim Madrycie

JEDNA Z DZIELNIC POŁOŻONYCH DALEJ OD TERENU BEZPOŚREDNICH DZIAŁAŃ WOJENNYCH.

Mowa min. Becka na Komisji Spraw Zagr. Sejmu

W poniedziałek dn. 10 b. m. p. min. Beck wygłosił na Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu przemówienie o polskiej polityce zagranicznej na tle sytuacji międzynarodowej.

Przemówienie min. Becka podajemy w obszernym streszczeniu.

ZACHWIANIE SIĘ METOD.

Wysoka Komisji,

Okres, o którym mam zamiar mówić dzisiaj, należy jeszcze do serii lat, którą w poprzednich moich exposés parlamentarnych określałem jako czas zasadniczej przemiany w metodach polityki międzynarodowej.

Pozwolę sobie w skrócie powtórzyć, że charakteryzowałem te przemiany jako zachwianie się metod proponowanych dla uregulowania stosunków między państwami w atmosferze bezpośrednio powojennej. Sądzono wówczas, że przeżyty wstrząs potrafi w sposób radykalny i ostateczny zmienić sposób myślenia i działania ludzkiego.

Z naszej strony stwierdzaliśmy zawsze, że myśl sama szukania nowych dróg, oszczędzających ludzkości ofiar i strat, ponoszonych tam — gdzie — być może — lepsze formy porozumienia mogły im zapobiec, że myśl ta jest nam sympatyczna. Niezależnie jednak od głębszych zmian, zachodzących w strukturze życia międzynarodowego, już same formy nadawane od początku tej nowej myśli nosiły w sobie zarodek wielu niepowodzeń i budzić musiały niejednokrotnie zastrzeżenia.

W okresie, o którym mówić będę, ten proces przemiany i to niepowodzenie z jednej strony przybierały już czasem formę drastyczną, z drugiej strony trudno byłoby stwierdzić żeśmy już dosięgli dna tego procesu. Pozwolę sobie powrócić dzisiaj jeszcze do bliższej analizy tych zjawisk natury ogólnej.

UPODOBANIE DLA PAKTÓW DWUSTRONNYCH

W ciągu szeregu poprzednich lat miałem sposobność podkreślać częstokroć, że dążeniem naszego Rządu było stałe, ściśle rzeczowe rozważanie każdego z interesujących nasze państwo problemów, niezależnie od zmiennych koniunktur i nastrojów zjawiających się w świecie. Byliśmy nawet z tego powodu nieraz krytykowani za rzekome zbytnie upodobanie do „bilateralizmu", do zbyt skrupulatnego ograniczania naszych rozmów do tych partnerów tylko, którzy w omawianych sprawach bezpośrednio decydować mogli.

Dziś wydaje mi się, że możemy postawić kropkę nad „i" i powiedzieć, że staraliśmy się pracować tak, ażeby możliwie żaden zasadniczy interes polityczny polski nie został naruszony ani wciągnięty w zamęt powstający w metodach szerszej współpracy międzynarodowej.

DWA POLSKIE PAKTY O NIEAGRESJI.

Nasze stosunki sąsiedzkie, których najistotniejszą część stanowią dwa układy o nieagresji, ze Związkiem Sowieckim i Rzeszą Niemiecką, nie są uzależnione od żadnej instytucji ani procedury międzynarodowej. Zawierane były, gdy każde z tych mocarstw znajdowało się poza Ligą Narodów, opierają się na głęboko przemyślanych racjach i interesach politycznych i zachowują swą nienaruszoną wartość.

POLSKA I JEJ SOJUSZNICY.

Nasze dwa sojusze z Francją i Rumunią, choć nie pozostają w żadnej sprzeczności z Paktem Ligi, a nawet w treści układu, zawierają wzmianki o genewskiej instytucji, — pochodzą z lat 1921—1922 a więc z czasu w którym organizacja Ligi była dość jeszcze luźna — były traktowane w swej podstawowej koncepcji jako rzeczy same w sobie, a nie dodatek czy uzupełnienie Paktu Ligi.

Najwięcej pomieszania pojęć wprowadziły do tych spraw układy w Locarno. Dawna ich forma należy dziś jednak do przeszłości.

Pozwolę sobie wyrazić przypuszczenie, iż fakt, że właśnie w ciągu ostatnich dwóch lat znaczenie naszych sojuszników, ich żywotność i celowość, zostały szczególnie podkreślone zarówno u nas, jak i w krajach sojuszniczych, a nasz kontakt bezpośredni z tymi krajami wyraził się za równo w doniosłych, jak szczególnie dla nas miłych formach, najlepiej określa charakter tych umów.

Ostatnio wizyta p. Delbosa, francuskiego ministra spraw zagranicznych, pozwoliła wszystkim kierowniczym naszym czynnikom politycznym nawiązać lub uzupełnić kontakt rozwijający się tak pomyślnie od 2-ch lat. Oceniam rezultat tej wizyty bardzo pozytywnie.

Zacieśnieniu stosunków z krajami sprzymierzonymi towarzyszyła żywa reakcja szerokich kół opinii publicznej, dająca najlepsze tło dla stosunków istniejących dziś i pomyślne wróżby na przyszłość. Ze strony nowoutworzonego Rządu rumuńskiego mieliśmy już szereg objawów przyjaznego zrozumienia dla znaczenia naszego aliansu, które to objawy bardzo wysoko sobie cenimy.

OSOBISTE KONTAKTY.

Pobyt szeregu wybitnych mężów stanu innych krajów europejskich w Polsce jest — zdaniem moim — potwierdzeniem faktu, że jeśli polska polityka zagraniczna dąży świadomie do ograniczenia swych działań w proporcji do realnych środków, jakimi rozporządzamy, to z drugiej strony nie ujmujemy naszej roli zbyt wąsko i staramy się utrwalać i rozwijać przyjazne porozumienie z państwami, z którymi możemy mieć wspólne interesy, czy wspólne poglądy.

I tak mieliśmy w roku ubiegłym tradycyjny już pobyt premiera Goeringa, którego osobisty kontakt z naszym krajem jest istotnym elementem dla lepszego wzajemnego zrozumienia solidności naszych sąsiedzkich stosunków. Wizyty oficjalne: pierwsza we współczesnej Polsce wizyta szwedzkiego ministra spraw zagranicznych Sandlera, druga już wizyta p. Akela, estońskiego ministra spraw zagranicznych, oraz wizyta austriackiego Sekretarza Stanu p. Schmidta, uzupełniają przegląd tych osobistych kontaktów kierowników polityki zagranicznej innych państ z Polską.

Należy dodać do tego obrazu wymianę poglądów umożliwioną przez zjazdy genewskie, oraz szczególnie świetny zjazd, który towarzyszył koronacji JKM. Króla Jerzego VI, — przy którym, obok dawno niewidzianych uroczystych ceremonii, Rząd angielski dał również sposobność do licznych i wartościowych spotkań międzynarodowych, a przede wszystkim do kontaktu między gośćmi a członkami gabinetu brytyjskiego.

W tych warunkach stwierdzić możemy, że r. ub. przyniósł praktyczne możliwości kontaktów, wymiany myśli i współpracy z innymi państwami. Powtórzyć zatem możemy, że osłabły raczej formy, a nie treść życia międzynarodowego.

ZAGADNIENIE POLSKIEJ MNIEJSZOŚCI NARODOWEJ.

Dążąc zgodnie z Rządem Rzeszy Niemieckiej do utrwalenia naszego stosunku opartego na zasadzie dobrego sąsiedztwa, sięgnęliśmy do uregulowania jednego z bardziej istotnych czynników w tej dziedzinie — mianowicie do zagadnienia traktowania mniejszości narodowych po obu stronach granicy. Nie mieliśmy do dyspozycji żadnego systemu dawnego, który by był wytrzymał próbę życia. Ale zdając sobie jasno sprawę z celu, który chcemy osiągnąć, znaleźliśmy w deklaracji z 5.XI 1937 roku wzór nowy, który — mam przekonanie — stanowi w rozsądny sposób zagwarantowanie z jednej strony wewnętrznej zwartości każdego z państw, a z drugiej strony stworzyć powinien dobre warunki współżycia znacznej grupy obywateli, przywiązanych do swej własnej kultury, z narodowym trzonem każdego z obu państw.

RZECZOWE ROKOWANIA Z SOWIETAMI.

W stosunku z drugim naszym sąsiadem w odwrotnym kierunku geograficznym, ze Związkiem Sowieckim, rok ubiegły nie przyniósł żadnych zasadniczych zmian. Stanowisko i polityka nasza opierają się nadal na zasadzie paktu nieagresji z r. 1932 ze wszystkimi jego uzupełnieniami, dzięki czemu zjawiające się bieżące zagadnienia załatwione były w atmosferze rzeczowych negocjacyj.

POLSKA A JAPONIA.

Idąc dalej w kierunku wschodnim, podkreślenia wymaga dokonane w jesieni ub. r. podniesienie poselstw w Tokio i w Warszawie do rangi ambasad, wskazujące na życzliwość i szacunek charakteryzujące stosunki polsko - japońskie.

Następnie minister wspomniał o niesłabnących kontaktach z państwami w basenie naddunajskim i bałtyckim „poza znanym wyjątkiem". — Wreszcie zaznaczył o dobrych stosunkach z Watykanem.

POGŁĘBIENIE SIĘ KRYZYSU FORM ŻYCIA.

Pozwolą Panowie, że powtórzę raz jeszcze moją ocenę sytuacji stwierdzając: 1) że *kryzys form życia międzynarodowego się pogłębił,* 2) że możemy śmiało sobie powiedzieć, że polska polityka stosunkowo *najmniej na tym ucierpiała.*

Powracam teraz do tego kryzysu: łączy się to przede wszystkim z Ligą Narodów, z jej trudnościami i niepowodzeniami, bo nawet pewne niewątpliwe sukcesy, osiągnięte w porozumieniach międzynarodowych, dokonanych poza Ligą, też o jej dobrym stanie nie świadczą.

TRUDNE ZADANIA „BIEDNEJ" LIGI NARODÓW.

Od dłuższego już czasu nie mogłem się oprzeć wrażeniu, dzieląc się zresztą z Izbami szeregiem obserwacji na ten temat, że mamy w Genewie do czynienia z dwoma tendencjami radykalnie sprzecznymi. Z jednej strony praktyka, doświadczenie, wykazały niezbicie, że integralne stosowanie zasad Paktu przechodzi rzeczywiste możliwości instrumentu — który miał go aplikować. Obok tego, jakby przez paradoks jakiś, można było zaobserwować nie tylko wzrost pewnych namiętności doktrynalnych czy politycznych, skierowanych do narzucenia tej biednej Lidze coraz trudniejszych zadań, ale nawet formalne tendencje uzupełniania teoretycznymi przepisami, na papierze tylko stosowanymi, tych braków, — które realne działania Ligi wykazywały. Dyplomacja polska, dbając o poprawność postępowania naszego państwa, jak i w trosce o ostateczny los samej instytucji genewskiej, od dwóch lat przeszło starała się tę niebezpieczną rozbieżność przedstawić i w konkretnym załatwieniu spraw stawiających się przy stole genewskim zebrań znaleźć dla siebie właściwą drogę, określoną tak przez respekt dla zobowiązań, jak i przez zmysł realizmu i przewidywania.

Nie chcę oczywiście przez to powiedzieć, że szukanie lepszych, sprawiedliwszych rozwiązań w konfliktach międzynarodowych jest rzeczą nierealną.

ŹRÓDŁA KRYZYSU LIGI NARODÓW.

Co zatem jest nierealne?

Przede wszystkim możliwość utrzymania takiego stanu rzeczy, w którym statut i przepisy instytucji obliczonej jako zespół ogarniający wszystkie państwa świata, miał być à la longue tylko przez ich część do siebie i do innych stosowany. Dlatego już fakt, że od początku Liga nie objęła wszystkich, a zwłaszcza tych, którzy znacznymi siłami rozporządzają, zawiera źródło kryzysu. Dla nas stało się to w ostrej formie widoczne z chwilą, gdy Liga straciła nawet charakter organizacji europejskiej. Zaostrzyło się to tym bardziej, gdy na podstawie aktów i deklaracji zmalała prawie do zera nadzieja powrotu do Genewy szeregu państw o pierwszorzędnym znaczeniu, które ją opuściły.

I nie jesteśmy odosobnieni w twierdzeniu, że nie jest możliwe, ażeby obciążać jedynie grupę państw tak ujętymi obowiązkami, jakie Pakt Ligi na swych członków nakłada — podczas gdy inne państwa tych ciężarów nie ponoszą. Mam tu w szczególności na myśli te obowiązki, jakich spełnienia możnaby automatycznie od indywidualnego państwa wymagać, wyłącznie z powodu jego przynależności do Ligi, obowiązki ponoszenia ofiar i obowiązki występowania przeciw innym. Opinia w krajach skandynawskich, Belgii, Holandii, Szwajcarii i innych, wyraźnie ten fakt podkreśla.

KONFEDERACJE DOKTRYNALNE.

Nie jesteśmy również odosobnieni twierdząc, że zjazdy genewskie nie mogą bez szkody dla całości polityki światowej degenerować się w konfederacje doktrynalne, a tym bardziej w blok kierujący swą akcję przeciw innym blokom. Ostatnio jeszcze minister Eden w swej deklaracji w Izbie Gmin ten punkt widzenia podkreślił.

Miałem możność przedstawić niemożliwość, jaką byłoby dla nas przyłączenie się do bloków doktrynalnych lub też uczynienie z naszego Państwa instrumentu polityki której cele i środki nie byłyby przez nas samych jasno określone.

LIGA INSTRUMENTEM PRZECIW PAŃSTWOM TOTALNYM.

Nie mamy zamiaru brać w swoje ręce żadnej inicjatywy, która by miała dzisiejszy kryzys Ligi pogłębić, ale zawsze wiedzieć będziemy musieli, za co odpowiadamy, do czego jesteśmy obowiązani, jaki sposób i na jakich zasadach zapadają decyzje w instytucjach międzynarodowych pobierane. Do takiego publicznego postawienia sprawy skłania mnie w znacznej mierze fakt, że w niektórych kołach opinii międzynarodowej można było zauważyć bądź to lekceważenie doniosłych zmian, które zaszły ostatnio przez wystąpienie Włoch i deklarację Niemiec w sprawach ligowych, bądź też rozszerzanie tu i ówdzie opinii jakoby to co się dzieje, miało być dla Ligi Narodów z pożytkiem. *Nie można się oprzeć wrażeniu, że niektóre czynniki chciałyby widzieć w Lidze przede wszystkim instrument zwrócony przeciw t. zw. państwom totalnym. Uderzające jest, że te same czynniki chcą jakoby stotalizować życie międzynarodowe drogą tej samej Ligi Narodów.* — Wydaje mi się, że ta jaskrawa sprzeczność nie wymaga dalszych komentarzy. Podkreślam natomiast raz jeszcze fakt, że respektujemy prawa każdego do urządzenia się u siebie zgodnie ze swymi poglądami pod warunkiem, żeby nie chciał innych, a nas w szczególności, na swoją modłę przerabiać.

KOMITET NIEINTERWENCJI.

Jedno jeszcze bywa w Genewie niebezpieczne: sprawa raczej z dziedziny procedury, niż z pisanych zasad. Jak już wspomniałem, trudności, na które napotykała Liga, zmusiły — słusznie zresztą — w razie powstawania nowych problemów, do zbierania konferencji mniejszej czy większej ilości państw danym zagadnieniem zainteresowanych, lub mogących mieć przynajmniej jakiś wpływ na jego załatwienie. Do niektórych inicjatyw tego rodzaju, jak np. komitet nieinterwencji w sprawy hiszpańskiej wojny domowej przyłączyliśmy się z pełnym przekonaniem, że był to w danym momencie jedyny praktyczny środek zmniejszenia komplikacji szerszych, jakie by mogły wypadki hiszpańskie wywołać. *Natomiast zastrzegaliśmy się kategorycznie, i będziemy się na przyszłość zastrzegali przeciw podsuwaniu Lidze, a zatem wszystkim jej członkom decyzji powziętych jedynie przez grupę państw i poza Ligą Narodów.* Obawiam się, że jeśli chodzi o stosunek do instytucji genewskiej, w opinii wielu krajów mających już coś w rodzaju przywiązania do tej wspólnej międzynarodowej pracy — ten ostatni czynnik musiał niejednokrotnie odegrać *rolę zniechęcającą.*

EMIGRACJA I SUROWCE

Jak Panom wiadomo wysunęliśmy na tym forum bardzo żywo i blisko obchodzące nas sprawy emigracji i dostępu do surowców, a prowadzona na ten temat debata ułatwiła zrozumienie i poznanie naszych postulatów przez szereg innych państw. Niezależnie nawet od tez ogólnych, w rękach Ligi znajduje się decyzja w jednym z zagadnień konkretnych, to jest w sprawie przyszłości Palestyny. Sprawa ta stanowi bardzo istotny czynnik na drodze do załatwienia ogólnego problemu emigracji żydowskiej, ten zaś problem z kolei stanowi bardzo ważny dział w całokształcie naszych zagadnień. Z różnych powodów, zależnie od krajów i warunków ich życia, zagadnienie to zresztą wyrosło *poza ramy lokalne* i stało się sprawą europejską. Wszystkie te zagadnienia są i będą dla nas bardzo istotne, nawet niezależnie od losów Ligi, ponieważ istnieją w życiu i wymagają coraz więcej uwagi. Coraz częściej słyszymy znów o planach i koncepcjach odbudowy międzynarodowych stosunków ekonomicznych i finansowych. Musieliśmy stwierdzić, że nie ma poważnych szans sukcesu dla tych projektów, jeśli się zamknie oczy na aktualność spraw surowcowych i emigracyjnych.

Jest rzeczą oczywistą, że gdyby Liga okazała się bezradna w tych dziedzinach, to nie zrezygnujemy z naszych wysiłków, ażeby drogą bądź to porozumienia z poszczególnymi państwami, bądź jakiejś innej pracy zespołowej, znaleźć skutecznie środki dla załatwienia tych problematów.

ZWIĘKSZONE POCZUCIE ODPOWIEDZIALNOŚCI INDYWIDUALNEJ PAŃSTW

Troski, o których mówiłem w tej chwili wynikają w znacznym stopniu z tego, że Liga w czasach swej prosperity brała na siebie szeroką dłonią różne prawa i obowiązki na świecie. Nie zawsze były obliczone środki dla jej zadań. Spotkaliśmy się z tym w bezpośrednim zasięgu naszych interesów, np. na terenie W. M. Gdańska.

Wiele też będzie jeszcze w Genewie kłopotów z powodu różnych spraw w różnych stronach świata i nie wiem, jak zespół ligowy wybrnie z przyjętych na siebie obowiązków.

Trudnoby było przypuszczalnie dziś wypowiadać jakieś proroctwo co do losów instytucji genewskiej. Wątpię także, ażeby najbliższe styczniowe zebranie Rady Ligi mogło przynieść tutaj decydujące rozstrzygnięcia. Mam jednak wrażenie, że niewątpliwie osłabienie Ligi musi wywołać jakby poczucie zwiększonej indywidualności poszczególnych rządów, z których niezawodnie znakomita większość pragnie spokojnego ułożenia warunków egzystencji swych, a co za tem dzie i innych narodów. Dlatego też z żywym zainteresowaniem śledzimy próby nawiązania rozmów między poszczególnymi stolicami w przekonaniu, że doświadczenia szeregu lat poprzednich, oraz rzeczowa ocena sytuacji przez państwa Europy, nie postawią nas nigdy wobec takich projektów współpracy międzynarodowej któreby się naszym nienaruszalnym zasadom i żywotnym interesom sprzeciwiły.

„Biedna Liga"...
Exposé p. min. Becka

Tekst wygłoszonego wczoraj przez p. min. Becka „exposé" podajemy na innym miejscu. Ograniczamy się dziś do komentarza krótkiego, rezerwując sobie prawo do szerszego omówienia „exposé".

Exposé — jak zwykle — OMIJA najważniejsze problemy europejskie i światowe. Nie mówi słuchaczowi i czytelnikowi, jak wygląda—zdaniem p. ministra—dzisiejszy splot stosunków międzynarodowych i jakimi drogami pójdzie Polska. W szczególności nic lub prawie nic nie ma o sprawie Gdańska, o stosunku do Czechosłowacji i t. d.

Istotą całego „exposé" jest KRYTYKA LIGI NARODÓW, krytyka bardzo znamienna, powtarzająca znane „argumenty" PIPa w tej kwestii. Zresztą p. minister sam powołuje się na ten komunikat PIPa. P. minister mówi o tym, że kryzys Ligi jeszcze „nie dosięgnął dna" (!), że „kryzys form życia międzynarodowego się pogłębił"; że w Lidze widać „wzrost namiętności doktrynalnych"; że nie zgodzi się, by Liga stała się „konfederacją doktrynalną" (?) i „instrumentem polityki, której cele i środki nie byłyby przez nas samych określane" i t. d.

Wiemy dobrze, jakie echa wzbudził PIP we Francji i Anglii. Sądzimy, że i obecne „exposé" wywoła podobne echa. Polska zostanie posądzona o to, że—po wystąpieniu Włoch z Ligi — obraca się w ORBICIE PAŃSTW FASZYSTOWSKICH. Sądzimy, że Polsce to posądzenie jest zgoła niepotrzebne... Zwłaszcza, że — jak pisaliśmy — Liga Polsce jest POTRZEBNA. Chociażby w sprawie Gdańska. Zresztą „doktryna" Ligi — to POKÓJ, nic więcej.

O GDAŃSKU prawie nic — tylko tyle, że w tej kwestii „nie zawsze były obliczone środki dla jej (Ligi) zadań". Ale cały problem Gdańska został całkowicie pominięty! BARDZO ZNAMIENNE... Bo „wodzowie" Gdańska nie milczą — mówią bardzo wyraźnie!

O FRANCJI — słowa NIECO CIEPLEJSZE, niż dawniej. Rejestrujemy to objektywnie.

O NIEMCZECH (wizyty Goeringa) wzmianka, że stosunki są „SOLIDNE". Ale czy sam kontrahent jest dość „solidny"—nie wiadomo. Ustęp o deklaracjach mniejszościowych (polsko - niemieckich) jest dziwny, bo przypisuje tym deklaracjom duże znaczenie „gwarancyjne", którego bynajmniej nie mają: pisaliśmy o tym. To już niemal wszystko. Podstawa naszej polityki— powiada p. minister — to dwie umowy o nieagresji (z Niemcami i ZSSR) i dwa sojusze (z Francją i Rumunią). Ale DROGA POLSKI pozostaje niesprecyzowana.

Nasze stanowisko wobec „exposé" jest BARDZO KRYTYCZNE. Umotywujemy je szczegółowo. „BIEDNA LIGA!" woła p. minister i wyraża obawę, by nie skierowała się „PRZECIW PAŃSTWOM TOTALNYM". Dziwne to bardzo. Skąd ta obawa?

K. CZAPIŃSKI.

Goga chce wydalić 500 tys. Żydów

Specjalny korespondent „Daily Herald'a" rozmawiał z nowym premierem rumuńskim Gogą na temat polityki żydowskiej.

Goga przyznał, że zamierza odebrać prawo obywatelstwa 500 tys. Żydom i „podjąć próbę wydalenia ich".

Z tym projektem Goga zamierza wystąpić w Lidze Narodów i uzasadnić go.

Dokąd zamierza wydalić Żydów, Goga nie powiedział.

A oświadczenie swoje złożył już po otrzymaniu upomnień do Anglii i Francji, które zwróciły mu uwagę na traktaty, obowiązujące Rumunię w sprawie mniejszości.

Ale skoro Hitler i Mussolini łamał traktaty, a Anglia i Francja palcem nie ruszyły, to czemu Goga ma być gorszy?

Zresztą Goga jest poetą z zawodu i zapewne nie uzmysłowi sobie, jak to ma wyglądać wysiedlenie pół miliona ludzi... niewiadomo dokąd. Goga przeżywa wizję poetycką.

Swoją drogą ten p. Goga trochę wygląda na — demagoga.

Pokwitowania

NA GŁODNE DZIECI HISZPANII.

S. Majersdorf zł. 5.50.
A. N. zł 2.50.

W MYŚL WEZWANIA CENTR. KOMISJI ZW. ZAWOD. z dnia 14.VIII.36 roku.

Oddział I (Gazownia) Zw. Prac. Użyt. Publicznej z listy Nr. Nr.: 1, 2, 3 — zł. 43.

NA DOM DZIECIĘCY IM. MEDEMA W MIEDZESZYNIE

Mec. Ludwikowi Honigwillowi w podzięce za bezinteresowne udzielenie pomocy prawnej składa zł. 25 Wanda Kostecka.

DO DYSPOZYCJI KOMITETU UCZCZENIA IM. PROF. ST. CZARNOWSKIEGO.

Na fundusz stypendialny im. St. Czarnowskiego Szymanowscy, Wojeńscy, Kotarbiński, Bardach zł. 65, Zdz. Zmigryder-Konopka zł. 25

Poczucie odpowiedzialności

Niektóre pisma „ozonowe" zapowiedziały, że w miesiącach najbliższych Obóz Zjednoczenia Narodowego przejdzie do ofensywy.

Bardzo pięknie. Pozwolę sobie wszakże na jedno pytanie: **przeciw komu i w jakim celu ma być skierowana ta ofensywa?**

***

Ofensywy obozów społeczno-politycznych zmierzają z reguły do osiągnięcia jednego z dwóch zadań:

a) albo do zdobycia władzy w Państwie;

2) albo — przynajmniej — do zdobycia wpływu na politykę państwową.

O ile wiem, **większość** ministrów gabinetu p. Sławoja-Składkowskiego i sam p. gen. Sławoj - Składkowski należą do „Ozonu". Prasa ogłaszała też swego czasu „akcesy" pp. wojewodów, p.p. starostów, p.p. wyższych urzędników wogóle itd., itp. Z formalnego punktu widzenia **i z punktu widzenia Konstytucji kwietniowej** marsz „Ozonu" po władzę przypominałby mego foksterierka, który zajadle i uporczywie pragnie ugryźć sam siebie we własny ogonek. Zwracam uwagę, że w moich oczach — w oczach miłośnika psiej rasy — porównanie z pieskiem nie jest wcale chęcią obrażenia. Raczej — przeciwnie. Dla świętego spokoju mogę zresztą przytoczyć przykład pewnych gatunków węży, które tak samo kąsają zaciekle ogon własny, traktując go najwidoczniej, jako wroga nieprzejednanego.

W rzeczywistości albowiem gabinet p. Składkowskiego jest gabinetem „ozonowym". Groźba „ofensywy" nie dotyczy więc chyba ani Rządu obecnego, ani kwestii wpływu na politykę państwową. Nie sposób szturmować... własny stan posiadania.

***

A co za tym idzie?

Ofensywa **przeciw** społeczeństwu? Bóg mi świadkiem, że nie chcę podejrzewać „Ozonu" o tak niecne zamiary. Ofensywa, by **zdobyć** społeczeństwo dla własnych idej, dla własnych poglądów, dla własnych myśli? A! to bezspornie święte prawo „Ozonu" **na równi** ze wszystkimi innymi obozami społeczno - politycznymi Polski.

Szedłem właśnie w niedzielę ubiegłą przez Plac Trzech Krzyży w Warszawie. Usłyszałem wielki wrzask na trzy głosy:

„Organ do walki z żydo-komuną"!

Myślałem, że „Falanga". Nie! to był **„Szturmowiec Pracy"**, organ „sekcji rzemieślniczo-robotniczej" Związku Młodej Polski (młodego „Ozonu"). Treść? niech ręka boska broni! Poziom? nie lepiej. Jakiś prymitywizm zgoła nieprawdopodobny w roku pańskim 1938. Chciałbym — zupełnie szczerze — by dawni legioniści i dawni peowiacy przeczytali tego „Szturmowca" (młody „Ozon" **musi** nazwy swoich wydawnictw koniecznie tłómaczyć z niemieckiego?).

Z notatki o Kautsky'm wynika jasno, jak na dłoni, że i Józef Piłsudski spełniał w roku 1900 rolę... obrońcy „żydowstwa międzynarodowego". Winszuję, ale nie zazdroszczę... legionistom i peowiakom.

„Ozon" — że tak powiem — w starszym wieku wydaje **równolegle** swego **„Robotnika Polskiego".** „Robotnik Polski" — organ „sektora robotniczego" tegoż „Ozonu" jest, oczywiście, pismem nam przeciwnym. Jest pismem wrogim. Nie wchodzę w to, kto jest „lepszy". Ale — muszę stwierdzić całkiem bezstronnie — że między nastawieniem „Robotnika Polskiego" a nastawieniem owego „Szturmowca Pracy" **niema żadnych punktów stycznych.** To jakieś dwie „samodzielne robótki", prowadzone na dwóch **rozbieżnych** szlakach.

***

Pytam tedy, jako „szary" obywatel: **jakże to jest koniec końców?**

Czym jest „Ozon" i czego chce „Ozon"? **Władzy w Państwie?** toć ją ma poprzez „swoich" ministrów. **Wpływu na Państwo!** toć go ma we wszelkich resortach. **Wpływu na społeczeństwo?** tego, moi panowie, nie da Wam nikt, nie da starosta najgenialniejszy. Trudno! Na to „niema żadnego sposobu"....

Wpływ na społeczeństwo zdobywa się w Polsce... inaczej.

Zdobywa się go **jasnością** celów, **szczerością** postawy ideowej, **lojalnością** metod działania.

A ja — „szary" obywatel — gdy czytałem „Szturmowca Pracy", wysłałem jedno:

GDZIE JEST POCZUCIE ODPOWIEDZIALNOŚCI?

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Zgromadzenie niedzielne w Warszawie

„Demokracja w ofensywie"

„Demokracja w ofensywie" — to hasło, pod którym odbyło się w niedzielę, dn. 9 b. m. wielkie zgromadzenie w „Ateneum" w Warszawie tylko dla niewielu ludzi, obserwujących bieg życia politycznego w Polsce, jest stwierdzeniem nowym, dla większości natomiast jest faktem realnie istniejącym nie od dziś, jest faktem, który zaważy bezwątpienia na biegu spraw politycznych w Polsce. Jednak zebranie niedzielne w specjalnym świetle postawi to zagadnienie demokracji walczącej i nada mu specjalnie poważny, decydujący charakter. Gdy o demokrację walczy grupa ludzi, czy jedna jakaś partia polityczna, można temu przeciwstawić się z pewnymi możliwościami powodzenia, lecz gdy walczą o demokrację organizacje polityczne reprezentujace interesy 90% ogółu ludności Polski, to staje się jasnym, gdzie najbliższe jutro umieści zwycięstwo. Niedzielne zaś zebranie warszawskie było dowodem harmonii, jaka panuje między ludźmi reprezentującymi ruch robotniczy, ruch chłopski i ruch inteligencki. Przemawiali *działacze PPS., Str. Ludowego, Klubu demokratycznego i Z. N. M. S. Różne kwestie były roz*trzasane i różne zagadnienia, różne były sposoby podejścia do tych zagadnień, lecz idee, które silnie i wyraźnie dźwięczały w słowach rzucanych przez mówców, były jednobrzmiące: **tylko ustrój demokratyczny, ustrój, w którym chłop, robotnik i inteligent pracujący zająłby w państwie należne sobie miejsce jest w stanie stworzyć Polskę silną i zdolną do obrony.** Tak dziś myśli chłop, tak myśli robotnik i tak myśli zdrowa część inteligencji. I chociaż nie padły jeszcze słowa, że **formalnie** jest stworzony front demokratyczny w Polsce, to jednak mówią o tym fakty i niedzielne przemówienia w Warszawie, że taki front **faktycznie** istnieje.

Wobec zapełnionej sali, wpośród goracego nastroju zabierali głos mówcy. Zebranie niedzielne zagaił imieniem Z. N. M. S. tow. Rosieński, który wyraził radość, że jego organizacji przypadł w udziale zaszczyt organizowania ogólnego zebrania ludowo - robotniczo - inteligenckiego, zebrania, którego celem nie jest tylko przegląd haseł, lecz przede wszystkim dokonanie dalszego kroku naprzód w walce o przebudowę społeczną Polski. Jako pierwszy przemawiał tow. **M. Niedziałkowski.** Z przemówienia jego bił entuzjazm. W przeciwstawieniu bowiem do czasów przeszłości, gdy demokracja była w defensywie, do tych czasów, gdy kroczyła „tymi drogami najgorszymi, tymi drogami odwrotu" dzień nowy niesie nam ofensywne stanowisko i to nietylko subiektywnie, naszą wolę, aby przejść do ofensywy, lecz także obiektywnie przez obliczenie wedle własnych sił i sił przeciwnika.

Dziś chodzi o to ,by każdy rozumiał, że chłop—ludowiec nie chce być żadnym podkomendnym, lecz równym żołnierzem, tak samo jak robotnik czy chłop — socjalista będzie równym towarzyszem i bratem. My stworzymy nasz przełom — w przeciwieństwie do koncepcji przełomu O. N. R.: „grzmią petardy, lecą szyby" — nasz przełom, polegający na przebudowie społecznej, na stworzeniu gospodarki planowej, bez której obrona Państwa jest niemożliwa. Musimy też walczyć o dwie rzeczy, lekceważone przez naszych wrogów w latach defensywy: **o wolność i godność człowieka.** Tow. Niedziałkowski zakończył swe przemówienie pięknym zdaniem: „Dopełniają się czasy, bowiem pełna jest miara". Następnie ob. Irena **Kosmowska** mówiła o nastrojach panujących wśród mas chłopskich. Prelegentka, **cytując** słowa poetów chłopskich, stwierdziła, — że wyrazem uczuć chłopa jest dziś wola rozstrzygania. Chłop dąży do wolności i w górę, chce demokracji, którą rozumie jako zaspokojenie potrzeb ogółu ludności i oddanie dorobku kultury wszystkim; chłop pragnie się uczyć i dąży do planowej gospodarki. Prelegentka patrzy jednak optymistycznie w przyszłość i wierzy, że będzie w Polsce demokracja, która wprowadzi zbiorowy czyn mas **pracujących.** Następnie przemawiał prof. **Michałowicz,** entuzjastycznie oklaskiwany przez licznie zgromadzoną młodzież akademicką, bojownik o dobre imię wyższych uczelni. Mówił o nastawieniu demokratycznym zdrowej części inteligencji, która pragnie, by chłop, robotnik i pracownik, umysłowy byli gospodarzami w swym Państwie. Historia Polski dostar*cza faktów, które mówią, że chłop jest najlepszym obok robotnika* synem swej ojczyzny. Czy pierwszy władca Polski Piast - chłop, czy czasy Łokietka, który walczył z najeźdźcą, mając u boku chłopów, nie mówiły o tym aż nazbyt dobitnie. I dziś droga inteligencji jest jedna: **musi ona znaleść się w jednym szeregu z chłopem i z robotnikiem.** Na temat „Dynamizm" a kultura i demokracja" mówił tow. **Czapiński.** Demokracja, jak zaznaczył prelegent we wstępie — to nie jest kartka wyborcza, lecz wstęp do rozstrzygania decydujących zagadnień gospodarczych, socjalnych i kulturalnych. Totaliści twierdzą natomiast, że w ustroju demokratycznym nie będzie dynamizmu, bez którego nie sposób rozwiązać wielkich zagadnień. — Według nas najbardziej słabe państwo demokratyczne, ale znajdujące oparcie w masach będzie bardziej dynamiczne, aniżeli ustrój policyjny i biurokratyczny. Polsce zaś, nie stojącej gospodarczo na zbyt wysokim poziomie, koniecznym jest ów dynamizm mas w celach po prostu obronnych. Siła Polski to chłop, robotnik i pracownik umysłowy. Ustrój demokratyczny jest także realizacją przedsięwzięć kulturalnych. Dziś w Polsce 100.000 dzieci jest bez szkół, nauczyciel jest przepracowany, warunki pracy ma fatalne, nawet sama nauka staje się fikcją, tak że doprawdy, zdaje się, odżyła staropolska zasada „im głupszy cham, bogatszy pan", a jedyną koncepcja „sanacyjną" jest koncepcja szkoły wyznaniowej! Totalizm jest zgubny nie tylko dla nauki, lecz także dla sztuki. Następnie mówił ob. **Graliński** na temat „Państwa demokratyczne a pokój" Okres 1919 — 38 prelegent nazwał okresem rozbrojenia się demokracji. Dziś trzeba te błędy przeszłości zmazać i właśnie lewica społeczna musi się uzbroić do walki o pokój i demokracje przeciwko wszystkim wrogom. A zawsze jest lepiej bronić wolności przed gwałcicielami, aniżeli starać się niszczyć wolność. Podczas pięknie wygłoszonej prelekcji ob Gralińskiego wydarzył się przykry incydent, za który prelegenta najmocniej organizatorzy przepraszają. Dostała się na salę drobna grupka nieodpowiedzialnych osobników. A. S. szybko uspokoił awanturników. Ob. **Wasilewska** mówiła o stanowisku, które winien zająć współczesny pisarz. I mimo cenzury, braku wolności pisarskiej pisarz musi mówić o bolączkach ustroju, o metodach, krzywdach i bólach maluczkich. To jego obowiązek. Jako ostatni przemawiał tow. **Pietrzykowski.** Problem młodego pokolenia — to problem najistotniejszy, którego rozwiązanie jest nakazem chwili. U nas rok 1937 znów pogorszył położenie młodzieży. Nowy rocznik młodzieży znalazł się bez pracy, przyrost ludności nie maleje, a pracy nie ma. Rozwiązanie tego problemu jest naszym obowiązkiem. „Pokolenie współczesne nie może testamentu wygnańców na Sybir zniweczyć. Musimy stanąć przed historią z czołem jasnym i spokojnym, że spełniliśmy swój obowiązek, dokonaliśmy przebudowy społecznej". Odczyt został zakończony odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru", „Międzynarodówki" i „Gdy naród do boju".

JERZY PYTLAKOWSKI.

Przywrócenie jedności
w ruchu zawodowym Hiszpanii

Od dłuższego czasu w ruchu zawodowym Hiszpanii, wyznającym zasady socjalistyczne, panowały silne tarcia na tle różnic politycznych, związanych z wojną. W łonie tego ruchu walczyły ze sobą dwa odłamy, jeden pod wodzą b premiera tow. Caballero, drugi — tow. Peny, przywódcy górników. Tarcia doprowadziły w końcu do rozbioru organizacji i do tym bezwzględniejszej walki między obu odłamami.

Oczywiście, wpływało to nader ujemnie na stosunki wewnętrzne, zwłaszcza w obliczu wroga faszystowskiego. To też obie strony zrozumiały wkrótce, że nie czas teraz na walki wewnętrzne i obie strony zwróciły się do Międzynarodówki Zawodowej o pośrednictwo w zatargu.

Zarząd Międzynarodówki szczegółowo rozpatrzył zatarg, wysłuchał delegatów obu stron i w końcu wyznaczył tow. Jouhaux, jako arbitra.

Tow. Jouhaux w pierwszych dniach stycznia przybył do Hiszpanii i po kilku zebraniach z przedstawicielami obu odłamów, zaproponował powołanie nowej egzekutywy, w której byłoby 11 przedstawicieli ze strony tow. Peny i 4 ze strony tow. Caballero.

Obie strony zgodziły się na to i wybrano w tym właśnie składzie nową egzekutywę, która wybierze z pośród siebie nowy Zarząd.

Do nowej egzekutywy wchodzi tow. Pena, nie wchodzi zaś tow. Caballero, którego odłam — ze znanych zagranicą działaczy — reprezentuje tow. Thomas.

Nowa egzekutywa ogłosiła manifest, w którym daje wyraz głębokiemu zadowoleniu z powodu odzyskania jedności ruchu zawodowego i stwierdza, że zjednoczenie nastąpiło na podstawie uznania bezwzględnej konieczności współpracy z Rządem, celem wygrania wojny, oraz porozumienia się z syndykalistami na płaszczyźnie wspólnego programu społecznego.

Egzekutywa wysłała depesze do premiera Negrina i min. obrony Prieto, którzy w odpowiedziach swych serdecznie powitali zjednoczenie ruchu zawodowego.

Komitet Uczczenia Pamięci
prof. Stefana Czarnowskiego

W sobotę, 8 stycznia odbyło się w „Zakładzie Socjologii i Historii Kultury" U. J. P. posiedzene organizacyjne komitetu Uczczenia Pamięci Profesora *Stefana Czarnowskiego.* W skład Komitetu weszli: profesorowie Handelsman, Szymanowski, Arnold, Bystroń, Kotarbiński, Chałasiński; Docenci: Zmigryder - Konopka, Ossowski, dyr. dr. Grzegorzewska ,dr. Assorodobraj, dr. Sawicki, dr. Balsingerowa, Freyd (jako przedstawiciel Stow. „Szklane Domy"), wizytator Wojeński (jako przedstawiciel Związku Nauczycielstwa Polskiego), p. Wojeńska (jako przedstawicielka „Nowej Bibioteki Społecznej"), inż, Kruszewski, dr. Bardach. Na przewodniczącego Komitetu wybrano prof. Szymanowskiego, na sekretarzy dr. Assorodobraj i dr. Bardacha. Uchwalono otworzyć w „Robotniku" listę składek na „*Fundusz stypendialny im. prof. Stefana Czarnowskiego*". Wybrano dwie komisje dla zorganizowania Akademii Naukowej i Społecznej. Sekretariat komitetu mieści się w „Zakładzie Socjologii i Historii Kultury" Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego (Warszawa, ul. Krak. Przedmieście 26/28).

LISTA SKŁADEK NA FUNDUSZ STYPENDIALNY IM. PROFESORA ST. CZARNOWSKIEGO

Szymanowscy 10.— zł.
Wojeńscy 10.— zł.
Bystroń 20.— zł.
Kotarbiński 15.— zł.
Bardach 10.— zł.

Tow. **Władysław Klimaszewski**

członek Związku Robotników Przemysłu Metalowego, delegat robotników fabryki „Pionier",

ZMARŁ DNIA 8 STYCZNIA 1938 R.

Pogrzeb odbędzie się 12 stycznia o godz. 2-giej z kościoła P. Marii, Nowe Miasto na cmentarz Bródnowski.

ŻONA, SYNOWIE, SIOSTRA, BRACIA I RODZINA.

Uniwersytet we Lwowie

W niedzielę w notatce p. t. RZECZY NIEZROZUMIAŁE streściliśmy przebieg zdarzeń w sprawie „ghetta ławkowego" na terenie Uniwersytetu Lwowskiego. Nie mogliśmy zrozumieć, dlaczego p. rektor St. Kulczyński zaprowadził „ghetto" i... zaraz później podał się do dymisji.

Teraz wiemy, o co chodzi:

1) p. rektor St. Kulczyński nie zgadzał się na wprowadzenie „ghetta" i DLATEGO PODAŁ SIĘ DO DYMISJI;

2) zarządzenie o wprowadzeniu „ghetta" podpisał nie rektor Kulczyński, tylko prorektor p. R. Longchamps;

3) za wprowadzeniem „ghetta" wypowiedziała się większość profesorów Uniwersytetu Lwowskiego; to właśnie skłoniło rektora Kulczyńskiego do powzięcia decyzji o swojej dymisji.

W tych warunkach i w świetle tych zakomunikowanych nam faktów możemy stwierdzić tylko jedno: NASZ GŁĘBOKI SZACUNEK DLA P. REKTORA ST. KULCZYŃSKIEGO.

W obliczu nowych zbrojeń włoskich

Niepokój opinii Francji

W kołach parlamentarnych i politycznych Paryża wiadomość o zbrojeniach morskich Włoch w dalszym ciągu jest jednym z naczelnych tematów zainteresowania i dyskusji. Prasa paryska wyraża przekonanie, iż odpowiedzi na budowę nowych okrętów włoskich, Francja powinna ze swej strony przystąpić do nowego programu zbrojeń morskich.

„Aube" pisze, iż trzeba Włochom odpowiedzieć pancernikiem na pancernik, krążownikiem na krążownik.

„Excelsior" pisze, że gest włoski podkreśla tylko istniejący brak równowagi między narodami, które utrzymują flotę z konieczności, a między tymi narodami, które tworzą swoją flotę obecnie wyraźnie ponad rozmiary swych potrzeb.

Socjalistyczny „Populaire" zwraca przede wszystkim uwagę na to, iż konsekwencją budowy nowych pancerników włoskich będzie dalszy wyścig zbrojeniowy.

Radykalna „Ere Nouvelle" oświadcza, iż Francja powinna być w stanie stawienia czoła wszelkim ewentualnościom na morzu Śródziemnym. Pismo podkreśla, że Francja musi zabezpieczyć zarówno Afrykę Północną, jak i połączenia z koloniami, które posiadają żywotne znaczenie dla Francji. Nowy program morski Włoch, pisze „Ere Nouvelle", nakłada na nas obowiązek podjęcia natychmiast wszystkich niezbędnych decyzyj byśmy mogli odzyskać na morzu Śródziemnym rolę, którą stopniowo straciliśmy. Jest to podstawowe zagadnienie naszego bezpieczeństwa narodowego.

Przed wielką naradą

Kodeks Pracy we Francji

Naczelna organizacja pracodawców francuskich odbywa narady nad odpowiedzią, jaką ma dać premierowi Chautemps w sprawie zwołanej przez premiera na środę wielkiej konferencji przedstawicieli organizacji pracodawców i pracowników.

Generalna Konfederacja Pracy od razu oświadczyła, że w Konferencji tej weźmie udział. Natomiast przedstawiciele pracodawców postanowili odbyć uprzednią naradę. W łonie Rządu wre gorączkowa praca nad przygotowaniem konferencji środowej. Specjalna komisja ma opracować projekt rządowy t. zw. Kodeksu Pracy.

Projekt ten ma być rozpatrzony we wtorek na posiedzeniu gabinetu i w środę ma być przedłożony zebranym delegatom pracodawców i pracowników, jako program i podstawa do dyskusji.

Energiczny protest Anglii

wobec władz Japonii

Przygotowanie nowej ofensywy w Chinach Północnych

Herbert Phillips, konsul generalny Wielkiej Brytanii, założył u japońskiego konsula generalnego w Szanghaju Okamoto protest utrzymany w energicznym tonie, w sprawie zachowania się Japończyków wobec brytyjskich urzędników policji. Po złożeniu noty 1 nsul brytyjski powtórzył swój protest ustnie.

Jak słychać konsul japoński wyraził imieniem swego państwa ubolewanie z powodu zajścia i zapewnił konsula brytyjskiego, że przeprowadzone zostanie w tej sprawie dokładne i szczegółowe śledztwo. (ATE).

SYTUACJA ANGLII NIEPOMYŚLNA

„Temps" poddaje konflikt pomiędzy Londynem a Tokio szczegółowej analizie. Sytuacja obecna nie jest — zdaniem dziennika — zbyt pomyślna dla Wielkiej Brytanii. Anglia pozbawiona jest swobody ruchów na Dalekim Wschodzie, albowiem stan rzeczy istniejący w basenie śródziemnomorskim zmusza ją do utrzymywania całości swych sił w Europie.

Tym też dziennik tłumaczy cierpliwość angielskich mężów stanu jak również pojednawczy ton brytyjskich not dyplomatycznych. „Anglia jest niemniej przekonana, że wskutek podjęcie go przez nią wysiłku dozbrojeniowego, czas pracuje na jej korzyść" — pisze „Temps". — Poza tym zamierza ona działać na Dalekim Wschodzie jedynie w zupełnym porozumieniu ze St. Zjed. oraz z innymi państwami zainteresowanymi.

W CHINACH PÓŁNOCNYCH

Ofensywa japońska, która, jak wiadomo, koncentruje się ostatnio w Chinach Północnych prowadzona będzie nie tylko na lądzie, lecz i na morzu oraz rzekach.

Zdaje się o tym świadczyć fakt zakotwiczenia się przed Tsingtao 12 japońskich okrętów wojennych, mających na pokładzie oddziały wojskowe. Pomimo, że z żadnego z tych okrętów nie uczyniono dotychczas jakiejś próby wyładowania oddziałów japońskich, w mieście panuje popłoch. (ATE).

Narady w Budapeszcie

Austria i Węgry wobec osi Rzym-Berlin

Austriackie czynniki oficjalne zachowują wobec prasy wielką rezerwę co do planów Austrii na konferencji budapesztańskiej. Niemniej jednak można wywnioskować, że Austria, a także Węgry będą się starały umocnić swoje stanowisko polityczne wobec osi Rzym - Berlin, szczególnie na wypadek zwiększenia na basen naddunajski nacisku niemieckiego partnera tej osi. W fakcie osobistego udziału w konferencji tej kanclerza Schuschnigga oraz premiera Daranyego widzi się tutaj także dowód znaczenia jakie Austria i Węgry przywiązują do bieżącej konferencji.

Prasa wiedeńska omawia znaczenie konferencji państw protokółów rzymskich w Budapeszcie. Zdaniem dziennika „Volkswirt" na konferencji tej rozpatrywane będą następujące sprawy: 1) wzrost wpływów niemieckich w basenie naddunajskim, 2) zainteresowanie Włoch w utrzymaniu niepodległości Austrii, 3) sprawa możliwego przegrupowania w Małej Entencie, 4) sprawa dalszego pozostania Austrii i Węgier w Lidze Narodów.

Japonia organizuje blok gospodarczy

Ustanowiony przez Japończyków Rząd chiński w Pekinie przystąpił do prac organizacyjnych nad stworzeniem chińskiego banku emisyjnego, którego zadaniem będzie uregulowanie spraw walutowych na obszarze zajętym przez wojska japońskie. W planach kół japońskich leży stworzenie bloku monetarnego, do którego należałoby: Japonia, Chiny Północne, Mandżuria i Mongolia. Te dwa ostatnie kraje przystąpiły już do tak zwanego japońskiego bloku jenowego (jednostka waluty japońskiej)

Stworzenie bloku monetarnego między wymienionymi wyżej czterema krajami ma być wstępem do szeroko zakrojonego planu sformowania wschodniego bloku gospodarczego.

JAPONIA „PORZĄDKUJE" CHINY

Premier książe Konoye zwołał nadzwyczajne posiedzenie rady ministrów, celem przeprowadzenia dalszej dyskusji nad polityką japońską w Chinach. Jak donosi agencja Domei, rada powzięła ma postanowienie co do zarządzeń, prowadzących do zlikwidowania antyjapońsko nastrojonej administracji chińskiej. Po zakończeniu posiedzenia rady ministrów książe Konoye udał się do pałacu cesarskiego celem uzyskania aprobaty cesarza.

Sytuacja pod Teruelem

Z Saragossy donoszą powstańcy, że wojska rządowe starają się powstrzymać napór oddziałów powstańczych na obu skrzydłach frontu Teruelu. Dowództwo tych wojsk zaniepokojone posuwaniem się V kolumny południowej, która przekroczyła wioskę Willastar podjęło w ciągu dnia szereg silnych ataków na pozycje zajęte przez powstańców na południe od la Muela.

Na skrajnym lewym skrzydle artyleria rządowa bombardowała bez przerwy pozycje zajęte przez powstańców na la Cota.

Dowództwo rządowe, które skoncentrowało wszystkie swe wysiłki w centrum, stara się wszystkimi sposobami uniemożliwić dalsze posuwanie się powstańców na przedmieścia Teruelu.

Wszystko pozwala przypuszczać, że rozpoczęła się nowa faza bitwy pod Teruelem, polegająca na wojnie manewrowej, w której sztaby obu stron będą miały sposobność wykazania swych zdolności.

Na zagrożonych wodach

Wielkie manewry amerykańskie

Rozpoczynają się w pobliżu wyspy Luzon wielkie manewry amerykańskie. W związku z tym „New York Times" donosi z Manilli, że w manewrach tych weźmie udział 10.000 żołnierzy amerykańskich oraz około 40.000 krajowców. Dziennik dodaje, od chwili rozpoczęcia konfliktu chińsko-japońskiego siły zbrojne St. Zjednoczonych na Filipinach utrzymały przepisy wprowadzające stan wojenny w garnizonach.

Oficerom odjęto prawo podróżowania lub wyjeżdżania na urlop i oddziały pozostają w stanie stałego pogotowia wojennego tak, że ewentualna mobilizacja mogłaby być bardzo szybko przeprowadzona. Ćwiczenia strzeleckie oraz próbne strzelanie artyleryjskie zarówno dla wojsk lądowych jak i marynarki odbywają się obecnie o wiele częściej niż zazwyczaj.

Dwudziestu biskupów

w więzieniu sowieckim

Wydawany w Niżnim Nowgorodzie dziennik „Gorkowskaja Komuna" donosi o nowej akcji władz sowieckich przeciwko Kościołowi prawosławnemu. Według tego dziennika GPU zaaresztowało metropolitę Niżniego Nowgorodu, Teofana Tuliakowa oraz 7 wysokich dostojników kościelnych. Są to: arcybiskup Krylow, biskup Lebiedejew, metropolita Witalij (głowa t. zw. „żywego kościoła") metropolita Wissarion Sorin z Moskwy oraz biskup Parlewski z Sergacza, biskup Korobow z Wetługi oraz biskup Małowski z Riazani. Grozi im kara śmierci.

Podobny los zdaje się grozić obecnej głowie Kościoła prawosławnego w Rosji metropolicie Sergiuszowi. On również zaliczony został w poczet „sabotażystów w szatach biskupich". W sumie liczba biskupów zaaresztowanych w ostatnich czasach wynosi wraz z tymi, których zatrzymano w listopadzie zeszłego roku 20 osób.

W Rumunii

Czynniki decydujące Izby Adwokackiej Bukaresztu wysuwa projekt skreślenia wszystkich adwokatów Żydów zapisanych do Izby w okresie powojennym.

Również przeprowadzona ma zostać kontrola w szeregach adwokatów zatrudnionych w instytucjach państwowych i przedsiębiorstwach prywatnych, gdzie Żydzi będą zastąpieni adwokatami chrześcijańskimi.

Groźny pożar w fabryce Norblin

w Warszawie

W niedzielę około godz. 11-ej zaalarmowano centrale straży ogniowej o wybuchu pożaru w fabryce wyrobów metalowych Norblin, B-cia Buch i T. Werner, S A. przy ul. Żelaznej nr. 51. Ogień powstał w I-piętrowym murowanym budynku, mieszczącym sobie szlifiernie na parterze oraz tokarnię na I piętrze.

Na ratunek rzuciła się miejscowa straż ogniowa. Ogień rozszerzał się z tak gwałtowną szybkością, że po 20 minutach strażacy fabryczni nie mogąc sobie dać rady wezwali straż ogniową. Na miejsce przybył natychmiast IV-ty oddział straży ogniowej. Gdy przybyła straż ogniowa z okien buchały płomienie, obejmując dach kryty papą. Akcja straży trwała około trzech godzin. Dzięki energicznej akcji i użyciu do gaszenia 5 wylotów wodnych, ogień nie przeniósł się na inne budynki. Spłonęło częściowo urządzenie szlifierni, framugi w oknach, dach, słupy drewniane podtrzymujące sufit oraz zawaliła się podłoga. Wysokość strat na razie nie została się ustalone. Prawdopodobnie przyczyną pożaru jest krótkie spięcie.

Na ulicy przed fabryką liczni przechodnie i pracownicy fabryki oraz ich rodziny gromadzili się zaalarmowani pożarem. Przybyła rezerwa policji otoczyła fabrykę nie dopuszczając na teren pożaru obcych.

Zapamiętałe tępienie

„wrogów ludu"

Chabarowska donoszą: dyrektor maślarni w rejonie Archinskim, Klimochin, zarządca fermy mlecznej, starosta, agronom i felczer weterynaryjny zostali oddani pod sąd za szkodnictwo.

Klimochina sąd skazał na karę śmierci przez rozstrzelanie, a trzech pozostałych podsądnych na karę więzienia od 10 do 15 lat.

Na odbytej ostatniej konferencji partyjnej obwodu irkuckiego stwierdzono, iż po przeprowadzonej czystce w organach partyjnych i gospodarczych nastąpiło uspokojenie. Nastroje te konferencja uznała za niebezpieczne, ponieważ zdejmują one z porządku dziennego sprawę dalszego demaskowania wytępienia wrogów ludu.

Ostatnie depesze i wiadomości na czele numeru

WIADOMOSCI SPORTOWE

HOKEJ

REPREZENTACJA KRAKOWA REMISUJE Z WĘGIERSKIM FERENCVAROSEM

Drugi występ w Krakowie węgierskiej drużyny Ferencvaros T. C. w spotkaniu z reprezentacją Krakowa zakonczył się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (1:0, 0:1, 0:0). Goście zrehabilitowali się za porażkę z Cracovią, grając bardzo ambitnie, stawili zacięty opór reprezentacji Krakowa, która wystąpiła w silnym zespole z Wołkowskim. Wołkowski wyleczył się już z odniesionej niedawno kontuzji, lecz oczywiście nie był w pełnej kondycji, co dało się odczuć, zwłaszcza pod koniec zawodów.

REPREZENTACJA RYGI BIJE WILNO 2:0.

W niedzielę w doskonałych warunkach atmosferycznych rozegrany został w Wilnie mecz hokejowy pomiędzy reprezentacjami Rygi i Wilna, nieprzekonywujące zwycięstwo odnieśli Łotysze w stosunku 2:0 (0:0, 0:0 2:0).

Wilnianie wystąpili do tego meczu niemal w tym samym składzie, w jakim walczyli w Warszawie przeciwko reprezentacji Polski. Barwy grodu Gedymina reprezentowali zawodnicy wileńskiego ogniska.

ŁÓDŹ REMISUJE Z POZNANIEM W HOKEJU

W Łodzi z okazji 10-lecia okręgowego związku hokejowego odbył się międzymiastowy mecz pomiędzy reprezentacjami Poznania i Łodzi. Mecz przyniósł wynik remisowy 0:0. Bezbramkowy wynik jest zasługą poznańskiego bramkarza Stogowskiego.

MISTRZOSTWO HOKEJOWE LWOWA

W niedzielę rozpoczęły się we Lwowie hokejowe mistrzostwa okręgu lwowskiego klasy A. Pierwszy mecz, rozegrany między Czarnymi a Lechią, zakończył się remisowo 0:0.

POLONIA BIJE SKRĘ 7:0 W HOKEJU

Zamiast meczu o mistrzostwo klasy A Polonia — Warszawianka rozegrany został towarzyski mecz Polonia — Skra, wygrany przez Polonię 7:0.

DĄB NADAL PROWADZI W HOKEJOWYCH MISTRZOSTWACH ŚLĄSKA

W niedzielę rozegrano na Śląsku dwa dalsze mecze hokejowe o mistrzostwo klasy A.

Dąb pokonał Polonię z Janowa 7:0 (3:0. 3:0, 1:0), a Pogoń wygrała z Tav Cieszyn 5:1 (2:1, 2:0, 1:0).

W tabeli rozgrywek prowadzi w dalszym ciągu Dąb.

NARCIARSTWO

WISŁA WYGRYWA DRUŻYNOWY KONKURS SKOKÓW W ZAKOPANEM

W niedzielę odbył się na dużej skoczni narciarskiej na Krokwi zorganizowany przez 4 podhaleński okręg konkurs skoków drużynowych. Warunki na skoczni na skutek bardzo silnego wiatru były niezwykle trudne, co odbiło się w rezultacie na długościach skoków.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce zajęła drużyna Wisły przed SNPTT.

Indywidualnie pierwsze miejsce zajął Bochenek Jan (Wisła). długość skoków 57 i 53 mtr. 2) Kolesar Piotr (Wisła) skoki 59 i 44,5 mtr. 3) Wnuk Mieczysław, skoki 52 i 56.

FIN MATTI HORI MISTRZEM AKADEMICKIM POLSKI W NARCIARSTWIE

W trzecim i ostatnim dniu międzynarodowych akademickich narciarskich mistrzostw Polski rozegrano dwa konkursy skoków: do kombinacji i otwarty. O ile w biegach Polacy zostali pokonani przez zagranicznych gości, to w skokach przewyższali ich znacznie. skacząc pewniej i dalej od studentów łotewskich i austriackich. Wybijało się na czoło bezwzględnie trzech skoczków: Bandura (AZS Kraków), Burda (AZS Wilno) i Matti Hori (Finlandia)

Konkurs skoków otwartych wygrał Lasota (AZS Kraków), nota 142,2 skoki 33½ i 33 mtr.

W skokach do kombinacji pierwszym był Bandura (AZS Kraków) nota 141. skoki 22 i 27 mtr.

Wyniki kombinacji z biegu 16 klm. i skoków: 1) Matti Hori (Finl.) nota 293,8; 2) Roesner (Austria) 262,7; 3) Bandura (AZS Kraków) 261,1.

BOKS

POLONIA BIJE ŁÓDZKI IKP 12:4

W Warszawie, w gmachu teatru Nowości, rozegrany został mecz bokserski pomiędzy Polonią i łódzkim IKP. Zwyciężyła Polonia w stosunku 12:4. Trzeba jednak zaznaczyć, że w dwóch wypadkach orzeczenie sędziów krzywdziło gości. Przed meczem Polonia wręczyła Chmielewskiemu piękny upominek. Poza tym obchodzono uroczyście 50 start Fabisiaka w barwach Polonii.

ŁÓDŹ ZWYCIĘŻA TORUŃ NIEZNACZNIE 9:7.

W Toruniu odbył się międzymiastowy mecz bokserski Łódź — Toruń o nagrodę prezydenta miasta Torunia. Zwycięstwo odniosła reprezentacja Łodzi w nieznacznym stosunku 9:7.

Zainteresowanie zawodami bardzo duże. Widzów zebrało się około 2000.

CHOMA REMISUJE Z WĘGROWSKIM

W ramach meczu bokserskiego Łódź — Toruń odbyła się eliminacja w wadze ciężkiej pomiędzy Choma i Węgrowskim. Walka ta zakończyła się wynikiem nierozstrzygniętym. Po tym spotkaniu kwestia, kto będzie *reprezentował barwy Polski na meczu z Włochami, pozostaje nadal otwarta.*

POZNAŃ ZWYCIĘŻA LWÓW W BOKSIE 11:5

W niedzielę wieczorem rozegrany został we Lwowie rewanżowy mecz bokserski Poznań — Lwów. Tym razem reprezentacja Lwowa uzyskała lepszy wynik, niż w sobotę, wywalczając rezultat 5:11, podczas gdy w sobotę Lwów przegrał 0:16.

ANGLIA REMISUJE Z DANIĄ W BOKSIE

W niedzielę odbył się w Kopenhadze mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Anglii i Danii Zawody przyniosły wynik nierozstrzygnięty 8:8 (według punktacji skandynawskiej 4:4).

ŁYŻWIARSTWO

AMERYKAŃSKI WYŚCIG ŁYŻWIARSKI W WARSZAWIE

W Warszawie odbył się na lodowisku stadionu Wojska Polskiego amerykański wyścig kolarski parami na 10.000 metrów. Pierwsze miejsce zajęła para Kalbarczyk — Wojna, uzyskując 11 pkt. i czas 20 min. 2) para Kowalski—Izdebski — 7 pkt. czas 20:00,2 Na 4-ym miejscu sklasyfikowała się Nehringowa wraz z Dobrzyńskim.

KALBARCZYK BIJE REKORD POLSKI NA 1000 MTR.

W biegu łyżwiarskim na 1000 mtr. zajął również pierwsze miejsce, osiągając czas 1:40 sek., który to czas jest lepszy od rekordu Polski. Rekord nie będzie jednak uznany ze względu na brak przepisowej ilości sędziów. Drugie miejsce zajął Lisiecki w czasie 1:44,8 przed Kowalskim.

Startująca w tym biegu Nehringowa uzyskała czas 2:05.

PIŁKA NOZNA

PORTUGALIA GROMI WĘGRY 4:0.

W międzypaństwowym meczu piłkarskim, rozegranym w Lizbonie wobec 20 tysięcy widzów, Portugalia pokonała wysoko Węgry 4:0 (2:0).

TENIS

SZWECJA BIJE NORWEGIĘ W MECZU O PUCHAR KRÓLA GUSTAWA

W tenisowym meczu finałowym o puchar króla Gustawa Szwecja pokonała Norwegię 3:2 i walczyć będzie w dniach 4 i 6 lutego w Paryżu z posiadaczką pucharu Francją.

NIEMCY WYGRALI TRÓJMECZ TENISOWY Z AMERYKĄ I AUSTRALIĄ

Rozegrany w Melbourne trójmecz tenisowy Niemcy — Australia — Ameryka zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Niemiec, które pokonały Amerykę 2:1 i Australię 2:1. Mecz Ameryka — Australia dał wynik remisowy 1:1. Bohaterem zawodów był Cramm, który pokonał ponownie zarówno mistrza Australii Bromwicha, jak i pierwszą rakietę świata, Amerykanina Budge.

Ruch pracowniczy pod sztandarami demokracji

Pracownicy umysłowi Łodzi przeciwko totalizmom, komisarzom i ograniczeniom prawa koalicji

W niedzielę odbyło się w sali Tow. Śpiewaczego przy ul. 11 listopada 21 wielkie zgromadzenie pracowników umysłowych zwołane przez komisję porozumiewawczą pracowników państwowych, samorządowych, prywatnych z inicjatywy rady okręgowej Unii Pracowników Umysłowych.

Duża sala Tow. Śpiewaczego była przepełniona. Zgromadzonych było około 2.000 pracowników.

Zgromadzenie zwołane zostało w związku z mającym się odbyć w dniu 16 i 17 b. m. wszechpolskim kongresem pracowników umysłowych w Warszawie.

Przewodniczył wiceprezes rady okr. Unii Pracowników umysłowych ob. Stazikowski.

Referat wygłosił delegat do międzynarodowego biura pracy w Genewie z ramienia pracowników umysłowych Polski i sekretarz generalny Unii Pracowników umysłowych w Warszawie ob. Wiktor Kościński

W obszernym swym referacie ob.Kościński wskazał na bolączki mas pracujących, podkreślając, że pracownicy umysłowi ostatnio zrozumieli, że tylko pod sztandarami swych organizacji mogą skutecznie walczyć o swe słuszne postulaty.

Dalej wskazał na wyzysk mas pracowniczych przez pracodawców, na niskie i głodowe pensje i stwierdził, **że podciągnięcie Polski wzwyż należy rozpocząć od polepszenia sytuacji mas pracujących. W inny sposób do tego celu nigdy nie dojdziemy.**

Dalej referat wskazał, że zadaniem ruchu pracowniczego jest osiągnięcie sprawiedliwości społecznej. Organizacje pracownicze nie uznają żadnej polityki, chcą sprawiedliwego podziału dochodów społecznych i demokracji.

Świat pracowniczy domaga się ordynacji wyborczej, któraby zapewniła ludziom pracy udział w rządach, do czego mają pełne prawo. Masy pracujące stworzą silną i potężną Polskę demokratyczną, która odparuje wszelkie zakusy różnokolorowych totalizmów. Wreszcie referent omówił cały szereg wniosków, które zostaną zgłoszone na ogólnym kongresie pracowników umysłowych.

Z kolei przemawiał ob. Kamiński, przedstawiciel pracowników państwowych z Łodzi wskazując na wysokie ciężary, jakie ponosi świat pracy na rzecz Państwa, w przeciwieństwie do świata kapitalistycznego. Mówca zgłasza rezolucję na kongres, w której między innymi czytamy: „Z uwagi na wysoki koszt utrzymania w Łodzi podobnie jak w Warszawie i Gdyni, zachodzi konieczność przyznania pracownikom państwowym dodatku drożyźnianego w wysokości 20 proc.

Jako ostatni przemawiał przewodniczący Unii okr. pracown. umysłowych ob. Milewski, który wskazuje na ofiarność warstw pracujących na rzecz Państwa i najbiedniejszych i wskazuje **na szkodliwą działalność zarządów komisarycznych w instytucjach ubezpieczeń społecznych, których działalność dziś ogranicza się do ściągania składek, przy redukcji świadczeń do zera.**

Dalej ob. Milewski stwierdza że rządy komisaryczne w tych instytucjach muszą się skończyć. Instytucjami tymi winni zarządzać przedstawiciele ubezpieczeń, a jako charakterystyczny przykład przytoczył, że **warstwy pracujące na pomoc zimową. składają 60% wszystkich wpływów, w stosunku do 40%, wnoszonych przez warstwy posiadające, a tymczasem w komitecie pomocy zimowej niema ani jednego przedstawiciela świata pracy.**

Po referatach zgromadzenie przyjęło rezolucję następującej treści. Zgromadzeni żądają zagwarantowania pełnej swobody działania organizacyj zawodowych i nienaruszalności prawa koalicji, stanowiącego jedną z istotnych podstaw ustroju demokratycznego, umożliwiającego swobodny rozwój warstw pracujących i trwały postęp społeczny. Oddania wszystkich związków pracowniczych, tak że związków pracowników publiczno - prawnych, które posiadają charakter stowarzyszeń, pod wyłączny nadzór ministerstwa opieki społecznej i podległych mu organów inspekcji pracy. Nieutrudniania jakimikolwiek zarządzeniami władz legalnej działalności organizacji zawodowych.

Zebrani oświadczają, iż ruch pracowniczy wielokrotnymi czynami wykazał swój aktywny patriotyzm i zasłużył się dla Państwa. dla tego też stanowczo odpierają wszelkie zarzuty istnienia w łonie pracowniczego ruchu zawodowego, jakich kolwiek wpływów sprzecznych z istotnym interesem Państwa.

Domagają się wprowadzenia ustawodawstwa o komisjach pojednawczych i rozjemczych zawierającego przymus dla pracodawców pertraktowania z organizacjami pracowniczymi i zawierania z nimi zbiorowych układów pracy.

Wprowadzenia dłuższego okresu wypowiedzenia dla dłużej zatrudnionych pracowników, tak aby po 10 latach pracy okręs wypowiedzenia wyniósł 6 mies.

Wprowadzenie odpraw za przepracowane lata w wysokości 1 miesięcznego uposażenia za każdy rok pracy.

Wprowadzenia odpraw za przego Państwa przepisów analogicznych do obowiązujących na G. Śląsku ustaw o demobilizacji gospodarczej, które uzależniają zwolnienie pracownika od zgody organów państwowych i przedstawicielstwa pracowniczego.

Zebrani domagają się wydatnego podwyższenia kredytów w budżecie państwowym na inspekcje pracy oraz znacznego zwiększenia etatów tej inspekcji, której kompetencje powinny być rozszerzone na wszystkich pracowników publiczno prawnych. Uspołecznia inspekcji pracy przez powołanie specjalnych rad, składających się z przedstawicieli ruchu pracowniczego przy Inspektorach pracy, a naczelnej rady inspekcji przy ministrze opieki społecznej.

Wydatnego zwiększenia ilości sądów pracy i zorganizowania trójinstancyjnego sądownictwa pracy przez powołanie sądu okręgowego pracy i najwyższego sądu pracy.

Rozwoju instytucyj reprezentacyjnych warstwy pracowniczej przez rozciągnięcie na teren całego państwa ustawy o radach zakładowych, która załatwia zarazem ochronę działaczy związków oraz swobody przekonań i wolności sumienia zatrudnionych pracowników, a prócz tego stanowić powinna jeden z elementów kontroli społecznej nad produkcją, finansami oraz wymianą.

Wreszcie zebrani domagają się przywrócenia pełnego samorządu ubezpieczeniowego w drodze powszechnych wyborów **przywrócenia właściwych kompetencyj organom samorządowych instytucyj ubezpieczeń społecznych,** przez zniesienie ograniczeń ich działalności, a zarazem zniesienie przerostu kompetencyj władz nadzorczych wprowadzonych ustawą scaleniową; **niezwłocznego uchylenia rządów komisarycznych instytucjach ubezpieczeń społeczych;** przywrócenia powszechności ubezpieczenia oraz wysokości świadczeń, zwłaszcza chorobowych naruszonych ustawą scaleniową; wprowadzenia ustawodawstwa o specjalnym sądownictwie ubezpieczeniowym.

Zebrani pracownicy umysłowi m. Łodzi, państwowi samorządowi i prywatni domagają się **utrzymania w całej rozciągłości ustawy o ochronie lokatorów,** aż do całkowitego zniesienia podatku specjalnego oraz utrzymania 15 proc. zniżki komornego wprowadzonej dekretem Prezydenta Rzplitej z dnia 15 listopada 1935 r.

Byczo jest

Radosna wiadomość to!
Dla nas ogromna zmiana, —
Zniżone zostało cło
Na ostrygi i szampana.

Bo trzeba Polskę wzwyż
Podciągnąć ,proszę pana,
Udostępniają więc nam
Ostrygi i szampana...

TAD.

Wiadomości z całej Polski

TAJEMNICZY ARSENAŁ.

U jednego z rolników w Deręgowicach pod Czerskiem podczas rewizji domowej wykryto prywatny arsenał, złożony z karabinu wojskowego, dwóch dubeltówek, fuzji myśliwskiej i naboi. Posiadacza „arsenału" pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za nielegalne przechowywanie broni.

ŚMIERĆ POD AUTOBUSEM.

Autobus, kursujący na szosie Aleksandrów-Piotrków Kujawski, najechał na przechodzącą przez szosę kobietę, która poniosła śmierć na miejscu. Przy tragicznie zmarłej nie znaleziono żadnych dokumentów.

Nocne dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: M. Kacperkiewicz, Zgierska 54, A. Rychter i B. Łoboda, 11 Listopada 85, M. Zundelewicz, Piotrkowska 25, S. Bojarski i W. Schatz, Przejazd 19, Cz. Rytel, Kopernika 26, M. Lipiec, Piotrkowska 193, A. Kowalski i S-ka, Rzgowska 147.

Tabela wygranych

4 dzień ciągnienia IV klasy 40-ej loterii państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

30.000 zł. Nr. 136130.
15 000 zł. Nr. 82151.
10 000 zł. Nr. 41522 63977 122063 137620
5.000 zł. Nr.: 25842 104814 127484 145212 169639.
Po 2.000 zł. Nr.: 2920 10617 14023 46879 50454 57190 136865 138556 144915 193516 193855.
Po 1.000 zł. Nr.: 6371 30940 33298 34362 41922 46022 52680 53663 100700 107432 110580 128535 132790 137929 139966 147859 160102 166255 169813 176184 182451 194964.

WYGRANE PO 200 ZŁ.

167 204 37 69 316 562 609 936 72 1131 58 285 429 511 651 733 2143 200 318 728 3221 88 304 41 519 45 748 76 4027 101 8 208 393 409 16 819 985 5034 240 414 7 521 39 41 670 727 973 6189 307 409 69 92 8 587 619 725 7015 29 104 291 310 404 99 547 97 634 54 768 830 937 53 8132 71 347 437 640 80 837 9554 876 938 10153 67 243 631 834 986 11029 71 265 479 81 7445 896 981 12067 203 78 88 378 459 519 46 83 697 795 895 975 13190 221 593 768 843 14069 183 209 46 314 488 956 15153 61 273 347 419 33 62 633 889 902 52 16272 442 588 98 868 17128 79 294 631 90 18028 47 101 371 459 573 683 762 833 57 994 19056 111 588 626 51 948 20058 68 147 328 573 669 744 818 37 39 21083 201 3 42 417 65 577 699 22289 348 420 539 93 717 51 807 23014 344 71 423 622 732 62 803 75 905 52 24248 54 568 603 25326 933 26227 373 471 511 79 772 935 27031 174 332 494 850 28115 955 466 667 789 851 73 5 920 29111 439 680 846 52 91 2 907 23 30230 58 534 640 741 36 87 953 98 31111 236 380 419 689 930 32188 224 319 417 997 33179 99 317 417 66 803 835 34023 301 409 664 94 728 35020 3 304 63 532 94 635 724 44 57 36107 375 83 532 616 97 916 7 37548 736 95 828 944 38169 89 92 408 504 36 654 74 861 39131 58 77 285 95 571 654 726 48 922 6 92 40112 88 266 8 416 99 690 744 945 56 62 7 90 41011 33 45 213 89 296 415 688 827 39 98942178 202 42 399 689 73 845 43043 95 125 65 73 244 349 87 455 516 627 701 52 44042 4 115 74 94 8 436 531 608 34 46 96372 45349 73 428 80 797 46072 166 521 774 840 47599 635 47 48062 512 37 711 907 30 81 49002 330 95 599 899 50129 77 226 7 61 342 485 651 767 51006 95 161 234 301 44 546 92 6 203 74 909 52047 92 154 221 333 5 468 88 507 866 926 54 61 53193 9 282 349 416 44 505 17 754 853 72 946 54090 154 69 81 333 408 92 544 655 704 26 999 55120 205 18 53 87 465 523 5 68 763 839 989 56020 52 6 118 22 70 303 479 515 62 70 74 57017 75 142 476 506 98 714 97 58039 142 261 571 862 974 59021 47 263 555 610 53 71 753 76 803 60040 53 156 257 82 319 24 34 8 896 61064 83 95 188 225 82 431 504 35 673 91 62171 261 505 620 706 833 926 63125 252 319 51 556 605 824 917 64195 225 43 363 497 531 9 819 64 65178 460 91 8 9 503 33 6 775 897 910 66114 68 92 260 8 362 466 593 600 990 67373 502 47 626 764 967 68161 303 41 68 456 87 518 709 41 890 998 69163 207 52 401 29 44 671 826 70133 337 448 98 507 666 71 749 895 71128 561 601 59 774 91 890 5 992 72300 44 50 419 16 81 90546 603 47 51 751 74 920 73151 298 443 82 500 733 814 933 74008 17 234 427 628 700 828 93.

75033 69 674 881 953 76176 386 576 85 697 875 77291 397 444 539 606 785 78223 77 341 530 79051 224 66 71 491 540 666 796 906 80057 86 151 213 330 76 605 845 81156 358 71 650 838 60 955 82005 11 434 75 86 503 792 83231 95 348 72 820 945 84003 12 242 69 92 437 13 400 99 541 639 775 806 28 90 992 85039 364 433 529 612 78 724 938 96 86056 106 22 40 67 322 431 44 70 95 587 621 67 715 892 940 58 87066 190 327 53 536 37 40 695 892 960 88524 69 621 45 781 824 911 59 65 89024 250 66 361 76 422 933 90342 417 94 583 637 736 66 851 91038 177 484 743 57 843 931 90 92060 84 125 242 50 83 329 443 518 670 702 54 71 807 955 93009 10 379 488 526 716 30 62 83 834 94048 246 55 456 563 72 647 854 95 914 95163 231 301 78 503 607 717 40 906 4379 92 96065 449 573 612 809 986 97038 84 269 78 531 58 626 891 98229 30 349 445 631 713 49 90 847 99103 247 87 599 710 32 900 98.

10081 88 107 84 250 65 399 601 49 843 43 92 967 78 101240 346 435 519 723 96 921 68 102001 129 217 20 52 61 369 401 26 662 792 103060 101 12 226 317 81 537 57 699 704 813 90 910 104009 446 538 667 765 76 882 105011 193 336 580 626 92 703 106053 160 268 78 473 92 553 669 97 723 836 901 22 107173 223 357 804 108011 531 409 51 615 76 742 863 905 109239 314 44 79 507 627 751 95 110048 54 367 643 46 62 67 781 875 111210 322 60 93 495 502 790 814 988 92 112329 45 489 618 746 817 28 949 50 56 61 74 113106 77 230 375 422 46 62 532 69 736 844 979 114159 562 815 115039 117 342 91 433 967 116042 73 359 570 891 980 117168 220 84 334 421 63 619 42 907 118218 79 408 43 74 93 567 708 987 119073 246 47 391 409 97 582 726 56 874 940 120003 119 36 46 68 81 205 389 508 12 85 649 72 121031 49 268 87 92 504 29 31 608 704 72 809 122058 79 248 619 123021 63 199 297 301 607 53 881 124086 123 88 99 281 451 580 670 834 40 942 74.

125191 329 462 70 529 41 835 64 912 36 127064 130 260 98 504 31 868 129330 32 472 571 615 92 715 89 858 131066 72 106 63 352 74 406 32 678 761 804 132032 50 167 301 559 134080 100 224 349 81 855 135112 42 406 75 511 17 70 96 633 83 742 83 136042 105 348 658 813 52 905 67 137243 81 491 639 731 65 86 810 72 138278 391 575 914 75 139108 38 509 58 670 771 930 140278 341 70 404 570 667 700 863 141002 58 322 94 453 80 94 559 611 142023 215 321 403 33 49 748 874 75 934 143041 111 212 49 623 885 144139 70 279 781 88 838 94 145003 261 301 726 71 836 988 146323 82 419 25 31 98 522 739 72 983 147136 52 370 470 645 54 880 86 148009 129 207 9 506 827 979 149186 432 38 778 859 150036 324 421 634 875 151006 43 221 69 359 82 491 541 687 763 814 64 936 43 70 152011 27 93 100 16 411 28 633 726 815 49 94 153029 258 564 77 620 711 22 98 154228 313 94 511 67 667 809 30 921 83 155027 146 352 54 545 866 156245 63 461 616 82 808 918 157081 104 13 26 438 55 82 572 753 86 989 158199 265 371 79 434 94 509 661 79 728 48 65 82 159291 344 607 57 77 703 809 160206 66 536 689 772 95 950 161336 454 162034 56 155 764 163051 431 508 649 69 95 800 957 164216 435 534 36 609 785 859 91 89 74 165008 64 143 203 19 92 300 11 25 412 37 779 831 166013 212 332 412 516 645 702 953 167050 71 598 916 46 168141 240 315 477 713 851 169182 232 80 541 652 956 170246 52 476 623 764 84 845 68 962 171059 208 16 625 62 777 172124 85 391 792 997 173050 56 221 783 174103 41 48 510 12 632 61 707.

175268 300 64 448 522 618 700 980 176085 430 606 940 1770422 52 371 94 551 87 725 33 835 925 33 178254 321 66 419 523 81 616 845 73 179162 298 415 605 775 806 933 180235 297 739 41 990 181196 378 400 519 860 182092 503 29 856 74 928 183087 110 204 17 75 96 325 411 621 75 718 44 62 879 184028 178 276 592 185025 302 66 556 691 754 86.

III ciągnienie

WYGRANE PO 200 ZŁ.

1071 794 843 917 1135 510 657 983 2384 406 855 62 3277 446 524 698 789 807 70 4038 317 964 5197 351 439 53 888 6327 96 617 59 788 824 949 62 7304 98 921 8077 189 400 80 9077 107 485 912 10151 585 94 685 751 866 11126 69 657 778 849 12031 122 42 441 580 649 760 835 13022 500 931 14249 603 84 727 15092 265 95 421 527 895 930 16375 542 657 17229 343 503 607 763 948 19102 253 348 566 699 960 90 20149 258 567 682 847 79 21058 477 96 566 657 920 73 74 22094 136 413 712 978 97 23170 425 728 862 24245 399 413 17 55 25529 692 929 26312 442 27161 463 28455 886 979 29470 508 719 47 30249 509 743 965 31009 168 300 75 405 96 668 75 32157 66 409 67 614 47 68 74 33676 34341 827 35373 660 821 36389 461 998 37114 352 486 38036 290 435 795 893 39019 251 345 40130 401 799 9995 41022 48 516 850 908 42284 590 754 912 75 43057 551 790 44479 45005 32 251 580 695 791 910 30 46096 320 612 723 854 47070 71 559 48017 227 49033 40 85 263 324 737 833 934.

50021 56 481 632 65 801 12 24 34 941 51031 123 307 823 52035 136 260 476 579 649 53223 651 785 54184 217 28 70 511 634 772 935 65 55103 267 305 76 667 70 719 27 993 56166 92 298 322 430 504 92 700 51 857 920 57126 222 85 432 43 84 502 54 72 58189 653 879 917 29 59110 355 53 641 722 87 823 65 92 60185 243 99 576 61044 187 91 231 77 591 764 914 47 73 62130 214 352 70 798 898 918 70 63010 48 292 97 304 525 761 64196 599 792 65011 404 10 768 853 66120 61 708 75 838 67147 305 574 822 929 43 68377 424 69115 352 636 70351 664 71021 47 49 113 34 47 259 645 72068 73077 150 302 473 682 74526 77 717.

75461 747 76550 715 22 75 834 906 78300 17 404 827 79030 223 513 791 80250 528 607 855 81463 568 665 82200 4 83077 98 166 841 994 84559 85193 619 785 956 86420 750 95 97 87247 401 657 88194 512 612 815 39 69 89526 696 90009 405 542 625 985 91000 346 90 509 77 739 822 904 92154 93829 57 94264 99 351 788 805 95201 403 832 96071 162 64 262 912 97029 46 47 328 425 991 98052 76 213 562 99382

100551 718 304 13 16 45 77 101069 188 335 36 439 696 98 102010 612 37 797 99 32 84 103354 79 403 540 77 104078 475 105024 165 220 406 714 18 72 106031 281 465 543 829 107293 522 80 667 738 108437 70 609 870 99 109110 13 26 267 993 110391 111871 112007 151 418 674 113031 503 59 625 911 114383 468 671 712 116191 244 579 801 40 941 117032 479 718 923 118302 412 560 666 72 119003 39 120265 97 303 862 95 121054 227 78 403 84 506 86 661 882 926 60 122308 613 989 123048 251 124436 614 894 908 125092 276 426 640 844 125211 464 127752 844 919 97 128178 642 820 129060 338 403 549 902 6 18 130751 98 942 131010 142 423 735 853 132035 180 448 582 966 133029 171 865 134101 488 912 135006 183 207 319 655 712 40 937 136315 906 43 84 137265 331 60 542 59 730 138067 430 719 139087 277 409 588 829 140045 172 508 650 751 819 141416 40 142373 416 44 524 143177 691 98 144096 242 344 459 87 526 805 13 925 145046 279 565 145035 105 254 808 957 147325 821 148006 290 644 81 765 933 149169 78 82 210 648 957 84

150125 281 478 507 151575 152117 329 619 64 883 153003 848 443 83 154173 284 773 155014 25 249 436 751 156251 85 490 157284 429 735 66 821 158074 221 540 91 159164 160013 757 270 92 737 161325 537 162172 232 327 163337 86 164471 527 43 875 165177 201 351 86 96 921 166345 48 802 7 40 167375 499 958 168529 779 916 51 169325 404 34 633 734 941 76 170102 49 281 435 171052 171 391 594 773 172408 46 625 700 911 75 98 174074 209 69 175108 15 239 349 55 90 726 5 7875 9 176052 260 494 505 644 858 911 177390 457 508 61 178121 552 629 734 805 979 179132 263 410 562 792 180321 746 90 808 181250 324 8 664 904 974 18102 87 466 620 941 3 183133 388 489 514 652 184524 629 773 186065 525 187262 307 688 188504 189129 386 413 693 845 190104 205 382 501 710 803 191888 980 192044 282 9 414 99 798 860 193866 74 194289 411 641 58 804.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

50.000 zł. nr. 153681.
20.000 zł. nr. 170316.
15000 zł. n-ry 10463 14541.
10.000 zł. nr. 168322.
5.000 zł. n-ry 27484 119608 139680 194649.
Po 2 000 zł. n-ry 5680 24000 77644 90744 107046 113487 125088 171131 171934 175333 189393 194531.
Po 1 000 zł. n-ry 7143 12235 18139 19845 24733 31136 39307 52206 85768 87117 94003 100759 105345 108287 119363 131537 143250 143936 146014 151615 153501 163410 166409 167460 171874 179185 184068 184849 194849

WYGRANE PO 200 ZŁ.

2 225 928 1134 15 96 732 831 2267 436 765 3471 745 979 91 4201 776 853 5153 242 653 985 6648 971 7051 256 502 806 8506 891 9134 369 784 915 10002 298 11216 416 61 12270 375 436 65 553 615 981 13059 79 271 397 448 14245 331 404 71 523 99 613 15264 388 402 598 798 16005 82 151 809 925 34 17185 241 389 537 86 645 718 960 18722 19140 643 6 20699 779 86 21303 690 702 22613 23168 576 842 68 24003 270 496 800 25882 26937 28047 584 643 29020 185 307 573 98 781 905 30414 591 637 57 882 31061 920 32196 353 810 30 939 33023 266 34003 993 5127 535 44 671 718 36298 372 745 58 5 68 833 605 45 37054 55 128 38280 522 638 81 39140 456 720 40155 253 389 481 41096 118 454 810 900 42053 668 958 42065 246 650 822 44136 362 94 730 62 45160 414 46 547 658 868 981 46016 162 229 342 505 47214 316 92 440 859 86 48132 646 703 49228 302 62 460 501 874 976 50189 205 324 54 573 600 51255 357 8 706 807 52117 471 548 801 53059 443 691 772 94008 9 109 321 55 816 24 524 190 220 49 56176 238 525 934 611 57217 80 605 30 703 58129 231 69 949 59132 8 410 60076 204 28 389 466 89 699 887 61166 210 658 710 80 62078 177 257 790 888 62704 24 64067 381 4 451 562 613 20 65081 411 575 709 856 7 66043 80 235 467 67020 168 746 68358 769 69108 233 304 61 646 70392 71090 317 72224 639 789 73095 433 504 74020 6 452 916.

75034 68 120 54 371 76373 77033 180 453 66 736 983 78054 462 80018 103 200 440 81382 82523 821 83053 469 611 724 84167 420 87 664 858 85231 484 648 854 86231 423 509 80 699 994 387 676 89071 370 500 908 90245 90 93 351 579 744 91575 92148 297 322 589 789 93002 158 336 419 68 95 519 63 889 94082 239 309 95202 405 96242 97187 209 21 427 806 27 94 98279 618 89 812 972 100130 262 469 934 101023 298 496 675 807 915 102662 763 81 920 103276 863 906 980 104262 77 880 945 105146 217 59 304 106006 152 67 642 874 107472 995 108150 55 563 849 109035 522 54 657 700 76 870 915 81 110601 39 78 738 93 111011 184 201 318 989 112112 721 113227 368 86 114028 763 998 115018 31 354 475 509 12 633 821 116038 152 300 532 35 738 924 117012 726 52 936 118065 504 119364 120241 71 121033 66 632 872 122151 354 583 679 93 853 921 58 123192 304 789 907 54 124043 425 96 514 613 764 73 963 125447 562 798 126367 560 660 127448 64 647 931 128010 224 451 46 812 927 73 129119 584 49 971 130494 514 616 705 41 131136 280 768 811 132607 133170 303 570 134051 456 135540 136117 422 42 58 137103 370 523 138332 728 88 96 875 139071 184 96 140094 118 434 546 141215 54 538 949 142073 597 144069 260 145167 439 78 146557 62 674 938 148333 453 582 831 39 56 72 996 149207 40 70 912.

150116 347 830 938 151577 673 724 152465 502 668 736 950 153320 312 547 671 860 154419 771 155165 72 298 617 777 988 156387 88 482 563 716 52 157059 138 312 642 158021 251 464 566 969 159580 160069 203 534 161541 49 665 162074 152 932 163287 356 539 658 923 164416 39 668 878 930 165724 166334 661 167513 168015 272 312 484 603 897 169297 857 170184 559 791 866 171152 96 275 347 427 42 651 78 172036 153 606 927 173524 612 731 62 174253 715 827 903 175236 519 822 176053 183 870 560 867 977 177212 313 764 937 178018 230 442 558 673 179039 3267 89 309 98 180247 422 55 599 181079 249 632 724 182833 86 183469 81 648 769 862 999 184182 185009 870 93 186423 905 65 187361 534 912 188188 339 40 69 574 189068 546 956 190266 322 463 614 67 727 865 95 191188 321 192173 265 332 763 842 193170 379 482 873 908 174132 229 307 811

W RADIO

WTOREK, dn. 11 stycznia 1938 r.

6.15 Pieśń 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Fragmenty symfoniczne z oper Rimskij-Korsakowa (płyty). 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 14.00 Utwory na fortepian. 15.00 Poradnik sportowy lokalny. 15.05 O wszystkim po troszku. 15.10 Piosenki w wyk. Gustawa Mosara (płyty). 15.27 Łódzkie wiadomości giełdowe. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Złoto i porcelana" obrazek słuchowiskowy. 16.05 Przegląd finansowo-gospodarczy. 16.15 Kolędy śpiewane na Śląsku. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Dolina Galilejska — odczyt. 17.15 Orkiestra. 17.50 „W lodowych okopach Bałtyku" — pogadanka. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Wiadomości sportowe lokalne. 18.15 Aktualności. 18.25 Pieśni solowe (płyty). 18.55 Odczytanie programu. 19.00 „Nieśmiertelne książki". 19.30 Muzyka w masce. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Nędza uszczęśliwiona", operetka w 2 aktach. W przerwie około 20.45: Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna. 21.35 Muzyka taneczna i „Czwórka Radiowa". 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.00—23.30 Muzyka taneczna (płyty).

Popierajcie prasę socjalistyczną

Walne zebranie związku metalowców

W niedzielę, dnia 16 stycznia 1938 r. o godz. 10-ej rano, odbędzie się w sali Domu Związkowego przy ul. Wysokiej 45

Ogólne Zebranie członków

Związku Robotników Przemysłu Metalowego.

Na porządku dziennym sprawozdania z IV krajowego zjazdu metalowców i z działalności oddziału łódzkiego.

Samobójczy strzał bezrobotnego pracownika umysłowego

W mieszkaniu własnym, przy ul. Podrzecznej 26, bezrobotny pracownik umysłowy 24-letni Jan Ciemachowski pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru. Wezwany lekarz pogotowia miejskiego stwierdził u denata ranę postrzałową w piersi. Kula przebiła pierś na wylot. Desperata w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala ewangielickiego przy ulicy Północnej, gdzie po kilku godzinach nie odzyskawszy przytomności zmarł.

Powiadomiona o tajemniczym zamachu samobójczym policja wszczęła dochodzenie, celem ustalenia przyczyny samobójstwa Ciemachowskiego.

Samobójstwo w parku 3 Maja

W dniu wczorajszym znaleziono w parku 3 Maja na ławce jakiegoś osobnika, wijącego się w bólach.

Okazało się, że mężczyzna zażył większej ilości jakiejś trucizny w zamiarze samobójczym. Wezwano lekarza pogotowia ratunkowego, który po przepłukaniu żołądka przewiózł desperata do domu w stanie osłabionym.

Desperatem okazał się niejaki Mojżesz Grinberg, zam. przy Al. 1 Maja 56.

Robotnik ranny przy rąbaniu lodu

Na stawie przy ul. Żeglarskiej w czasie rąbania lodu uległ wypadkowi przy pracy 27-letni robotnik Leśniewicz Stefan, zamieszkały przy ul. Wysockiego 11.

Leśniewicz przygnieciony dużym kawałem lodu, upadającym z woza doznał złamania prawego podudzia oraz innych obrażeń ciała i po opatrzeniu przez lekarza pogotowia przewieziony został do szpitala w stanie osłabionym.

Krwawe zajście w fabryce czekolady

W dniu wczorajszym, w fabryce czekolady firmy Patria przy ul. Żeromskiego 50, na tle sporów osobistych doszło do starcia między dwoma pracownikami.

Lajzer Lancman z ul. Rybnej 21 na tle porachunków osobistych pokłuł nożem 30-letniego Majera Rajfa, zam. przy ulicy Cmentarnej 1.

Rajf odniósł 6 ran kłutych, między innymi przebicia opłucnej. Przybyły na miejsce wypadku lekarz pogotowia opatrzył rannego i w stanie groźnym przewiózł do szpitala.

Policja zarządziła dochodzenie i zatrzymała Lancmana.

NIESŁYCHANE METODY DYREKCJI SCHEIBLER i GROHMAN

Wydalono delegatów fabrycznych, za żądanie przestrzegania umowy zbiorowej

Jak podawaliśmy w Zjednoczonych Zakładach Scheiblera i Grohmana wybuchł ostry zatarg z powodu brutalnego zamachu firmy na prawa robotników i zagwarantowaną w umowie zbiorowej instytucję delegatów fabrycznych.

Firma wydaliła z pracy 2 delegatów pod pretekstem, iż skłaniają oni robotników do niewyrabiania produkcji.

Cynizm tego „argumentu" jest zupełnie wyraźny. Delegaci ci pracują już od dłuższego czasu w firmie i dotychczas żadnych zarzutów przeciw nim nie podnoszono.

W rzeczywistości żaden z robotników zarówno na oddziele przygotowawczym, jak i na tkalni nie wyrabia przy pracy akordowej stawek umownych, ze względu na to, iż firma płaci zbyt mało od jednostki.

Ten wyzysk, uprawiany przez firmę, najdosadniej ilustrują ściśle dane cyfrowe.

Na oddziele przygotowawczym robotnikom przeciętnie brak do stawek 35 proc., na tkalni od 15—25 proc.

Każdy człowiek, będący przy zdrowych zmysłach rozumie, iż zbyt niskie zarobki wszystkich 840 robotników, zatrudnionych na tkalni Grohmana nie są skutkiem „agitacji" delegatów, lecz są one wynikiem wyrafinowanego wyzysku i zbyt niskich stawek.

Gdy robotnicy za pośrednictwem delegatów zażądali wyrównania stawek zgodnie z umową, firma kpiąc w żywe oczy z robotników — odpowiedziała na ich słuszne żądania wydaleniem z pracy delegatów, jako rzekomo ponoszących winę za uprawiany przez firmę wyzysk.

Właściwie należałoby zwolnić z pracy dyrektorów, którzy w przedsiębiorstwie upaństwowionym łamią umowę zbiorową i obrywają płace wszystkim robotnikom w wysokości $^1/_4$ a nawet $^1/_3$ należnych im zarobków.

W związku z bezprawnym i brutalnym wydaleniem z pracy delegatów fabrycznych związek klasowy podjął interwencję w Inspektoracie Pracy, który wyznaczył konferencję w tej sprawie na dzień dzisiejszy.

Walka pończoszników o podwyżkę płac i umowy zbiorowe

Kotoniarze żądają 18 proc. podwyżki

W dniu wczorajszym odbyło się w lokalu Związku Klasowego przy ul. Wysokiej 45 posiedzenie komisji międzyzwiązkowej robotników, zatrudnionych w przemyśle pończoszniczym na terenie okręgu łódzkiego.

Komisja przyjęła do wiadomości uchwały Związku Klasowego o wypowiedzeniu umów zbiorowych i postanowiła w razie nieosiągnięcia porozumienia w drodze rokowań przystąpić do strajku w obronie wysuniętych żądań.

Komisja wysunęła między innymi następujące postulaty: dla kotoniarzy podwyżkę 18 proc., z tego 10 proc. podwyżki zasadniczej, pozostałe 8 proc. tytułem wyrównania obniżki z umowy zbiorowej, zawartej w przemyśle pończoszniczym w r. 1934.

Ponadto komisja domaga się zapłaty za postoje w wysokości stawek dniówkowych.

Wreszcie postanowiono uzupełnić cennik artykułów nieobjętych dotychczas umową zbiorową, szczególny nacisk kładąc na t. zw. „cienką przędzę".

Akcja pończoszników — okrąglaków

W ostatnich dniach zostały wydane przez Inspektora Pracy inż. Wyrzykowskiego orzeczenie w sprawie trwającego od roku zatargu w przemyśle pończoszniczym, pracującym na okrągłych maszynach o uzupełnienie taryfy płac ustalonej w umowie zbiorowej.

Cały szereg artykułów nie został objęty taryfą umowną i — w myśl odpowiedniego punktu zawartej w roku ubiegłym umowy zbiorowej — komisja mieszana miała uzupełnić taryfę stawek. Pozycje nieuzgodnione na komisji mieszanej pomiędzy przedstawicielami związku robotniczego, a przedstawicielami przemysłu miały przejść do rozstrzygnięcia w drodze orzeczenia arbitrażowego do Inspekcji Pracy.

Komisja fachowa pończoszników po zaznajomieniu się z treścią orzeczenia stwierdziła, że poszczególne artykuły nie zostały uwidocznione w orzeczeniu. Przyjęte zostały do wiadomości przez Inspektorat Pracy jedynie pozycje, które zostały uzgodnione między związkiem przemysłowców pończoszniczych a oddziałem pończoszniczym związku klasowego.

Uchwalono wobec powyższego przy akcji o nową umowę zbiorową i o ogólną podwyżkę płac wystawić żądanie uprzedniego uzupełnienia dotychczasowej taryfy.

W czwartek, dnia 13 bm. odbędzie się w sali Domu Związkowego zebranie delegatów oddziału pończoszniczo-dzianego, na którym zapadną uchwały w sprawie dalszej akcji kotoniarzy, okrąglaków i formiarzy.

Następnie zarząd zwoła ogólne zebranie i zebrania fabryczne dla zaznajomienia szerokich rzesz pończoszniczych z sytuacją w przemyśle.

Formiarze żądają 20 proc. podwyżki

W niedzielę o godz. 10 rano odbyło się w lokalu oddziału VII „Nowego" Związku Włókienniczego przy ul. Piotrkowskiej 51 ogólne zebranie formiarzy, zwołane przez Oddział Pończoszniczo-Dziany Klas. Zw. Włókn., ul. Wysoka 45, wespół z oddziałem VII.

Po przemówieniach ttow.: Wacława Jurczaka i Morgentalera wywiązała się dyskusja, w wyniku której zapadła uchwała, upoważniająca zarządy związków do wysunięcia żądania 20 proc. podwyżki płac.

Okupacja piekarni

W piekarni, Lasmana przy ul. Pomorskiej 50 wybuchł strajk okupacyjny, na tle wypowiedzenia pracy 2 robotnikom. Strajkujący domagają się podziału pracy.

Firma Schlee łamie zobowiązania

W dniu wczorajszym odbyła się w Inspektoracie Pracy druga z kolei konferencja w sprawie zatargu, jaki powstał w Łódzkiej Fabryce Kapeluszy (dawn. Schlee), przy ul. Targowej 2.

Firma przed kilku tygodniami, unieruchamiając zakłady na pewien czas, złożyła zobowiązanie, iż przy wznowieniu produkcji przyjmie wszystkich starych robotników. Ponieważ obecnie warunek ten nie został dotrzymany, powstał zatarg.

Wczorajsza konferencja nie doprowadziła do porozumienia i została odroczona do 18 b.m.

ZAGINĄŁ bilet uczniowski roczny Kubika Edwarda wydany przez K. E. L.

Z ostatniej chwili

Proces o konfiskatę książki E. Zegadłowicza

KRAKÓW (PAT). — Dzisiaj przed trybunałem Sądu Okręgowego odbyła się rozprawa z odwołania Emila Zegadłowicza o konfiskatę jego ostatniego utworu p. t. „Motory", a którą to konfiskatę zarządziło w listopadzie ub. r. Starostwo Grodzkie w Krakowie.

Autora zastępował przed Sądem adw. dr. Putek z Wadowic, b. poseł na sejm R. P.

Rozprawa ta wywołała duże zainteresowanie i sala wypełniła się publicznością. Na wstępie jednak rozprawy prokurator postawił wniosek o przeprowadzenie rozpr. przy drzwiach zamkniętych, ze względu na momenty polityczne i obyczajowe, zawarte w skonfiskowanej książce Zegadłowicza. Mimo sprzeciwu zastępcy Zegadłowicza, trybunał po krótkiej naradzie zarządził tajność rozprawy. Po przeprowadzeniu rozprawy trybunał postanowił nie uwzględnić sprzeciwu zainteresowanych i zatwierdził w całości konfiskatę książki „Motory" wraz z ilustracjami.

Fałszywe karty rzemieślnicze wystawiali urzędnicy magistratu łódzkiego

Po raz trzeci znalazła się w dniu wczorajszym przed Sądem Okręgowym w Łodzi sensacyjna sprawa o fałszowanie kart rzemieślniczych, ciągnąca się od półtora roku. Sprawa ta przedstawia się, jak następuje:

W dniu 10-go grudnia 1936 r. st. przod. służby śledczej, Szubert otrzymał poufną informację, że rzeźnik Beniamin Szlama Glicensztein, mający sklep rzeźniczy przy ul. Andrzeja 3, mimo że nie posiada żadnych kwalifikacji i nie złożył przepisowego egzaminu, ma kartę rzemieślniczą, uprawniającą go do wykonywania swego zawodu. Wszczęto dochodzenie, w czasie którego Glicensztein przyznał się, że istotnie kartę rzemieślniczą uzyskał w drodze nielegalnej od urzędniczki Magistratu łódzkiego, zmarłej kilka lat temu, Heleny Bawerskiej. Potem Glicensztein zmienił zeznania i oświadczył, że kartę tę uzyskał za pośrednictwem urzędnika miejskiego, Ryszarda Freunda, który dowiedziawszy się, że stara się o kartę rzemieślniczą, zaproponował mu wyrobienie takowej przy pomocy drugiego urzędnika Urzędu Przemysłowego I instancji, Wacława Mrowca, oczywiście, za pewnym wynagrodzeniem. Glicensztein udał się w tym celu do mieszkania Mrowca, gdzie ułożył się z nim, że za kartę rzemieślniczą zapłaci mu 328 zł. i wręczył mu zaliczkę w sumie 100 zł. Po jakimś czasie Mrowiec pokazał Glicensztejnowi kartę rzemieślniczą, wystawioną przez Starostwo Powiatowe w Koninie na jego nazwisko. Glicensztein dopłacił Mrowcowi resztę pieniędzy i uzyskał kartę rzemieślniczą.

Na skutek zeznań Glicensztei na wszczęto dochodzenie w Koninie i ustalono, że urzędnik Starostwa Powiatowego, Wacław Kaszczyk popełniał od dłuższego czasu podobne machinacje łącznie z urzędnikami miejskimi Mrowcem i Freundem z Łodzi. Machinacje te polegały na tym, że petentów z Łodzi, którzy zabiegali o uzyskanie karty rzemieślniczej, meldowano na pewien czas w Koninie lub w powiecie konińskim, a po tym wymeldowano ich z powrotem do Łodzi, dokąd wysyłano władzą na imię do Zarządu Miejskiego najzupełniej legalnie wydane karty rzemieślnicze na nazwiska starających się petentów.

W ten sposób uzyskali karty rzemieślnicze następujący rzemieślnicy krawcy: Poznański i Weinber, rzeźnicy: Ast, Glicensztein, introligator Akerman, zdun Jakób Lejb Rozenberg, stolarze: bracia Mendel i Majer Goldsztein oraz cieśla Sudra. Wszyscy postawieni zostali w stan oskarżenia i w dniu wczorajszym odpowiadali przed Sądem Okręgowym w Łodzi.

Na rozprawę wezwano kilkudziesięciu świadków. Wyrok spodziewany jest w dniu dzisiejszym.

Wiadomości sportowe

W skrócie telegraficznym ...z Łodzi

ŁOZLA odbędzie swe Walne Zebranie w dn. 23 bm. Roczne sprawozdanie zostało już ukończone i w najbliższych dniach będzie rozesłane do klubów. Zarząd Związku wystąpi z wnioskiem zmiany regulaminu drużynowych mistrzostw lekkoatletycznych.

Koło sportowe gimn. Piłsudskiego urządza w bm. zawody tenisa stołowego z udziałem reprezentacyj szkół średnich, klubów sportowych i harcerstwa.

Fort Bema ma przyjechać z Warszawy dla rozegrania meczu bokserskiego z Geyerem w dn. 23 bm.

Dziś rozpoczynają się mistrzostwa pięściarskie juniorów. Zawody będą się odbywały w sali Geyera, pocz. o godz. 18-ej. TUR zgłosił w wadze muszej Pawlaka, w koguciej Wainkajna, w lekkiej Rauchuta, półśredniej Buczyńskiego i Frontczaka w półciężkiej.

...z kraju

Rewanżowe spotkanie Polska—Łotwa w hokeju odbędzie się 23 bm. w Rydze. Poprzedniego dnia rozegrają Polacy mecz Wilno—Ryga.

Łyżwiarskie zawody Polska—Łotwa zostaną rozegrane 1 i 2 lutego. Na dzień 22—23 stycznia została zaproszona do Rygi znana para łyżwiarska Kalbarczyk i Nehringowa.

Trzecie z rzędu spotkanie z Łotyszami rozegrają narciarze 29 i 30 bm. Polskę reprezentować będą zawodnicy wileńscy.

Włosi prócz meczu bokserskiego z reprezentacją Polski, zmierzą się pod firmą reprezentacji Rzymu z Poznaniem.

Generał Olszyna-Wilczyński wręczył Marianowi Strzeleckiemu z Warszawy nagrodę PUWF w kwocie 2000 zł. przeznaczoną dla dziennikarza najbardziej zasłużonego na polu popularyzacji sportu.

Drukarnia Ludowa w Łodzi, ul. Piotrkowska 83.